

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE
ROMÂNE, DIN BUCUREȘTI

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

REDACTIA :

Arhiepiscopia Bucureștilor

SECȚIA CULTURALĂ

ABONAMENTUL :

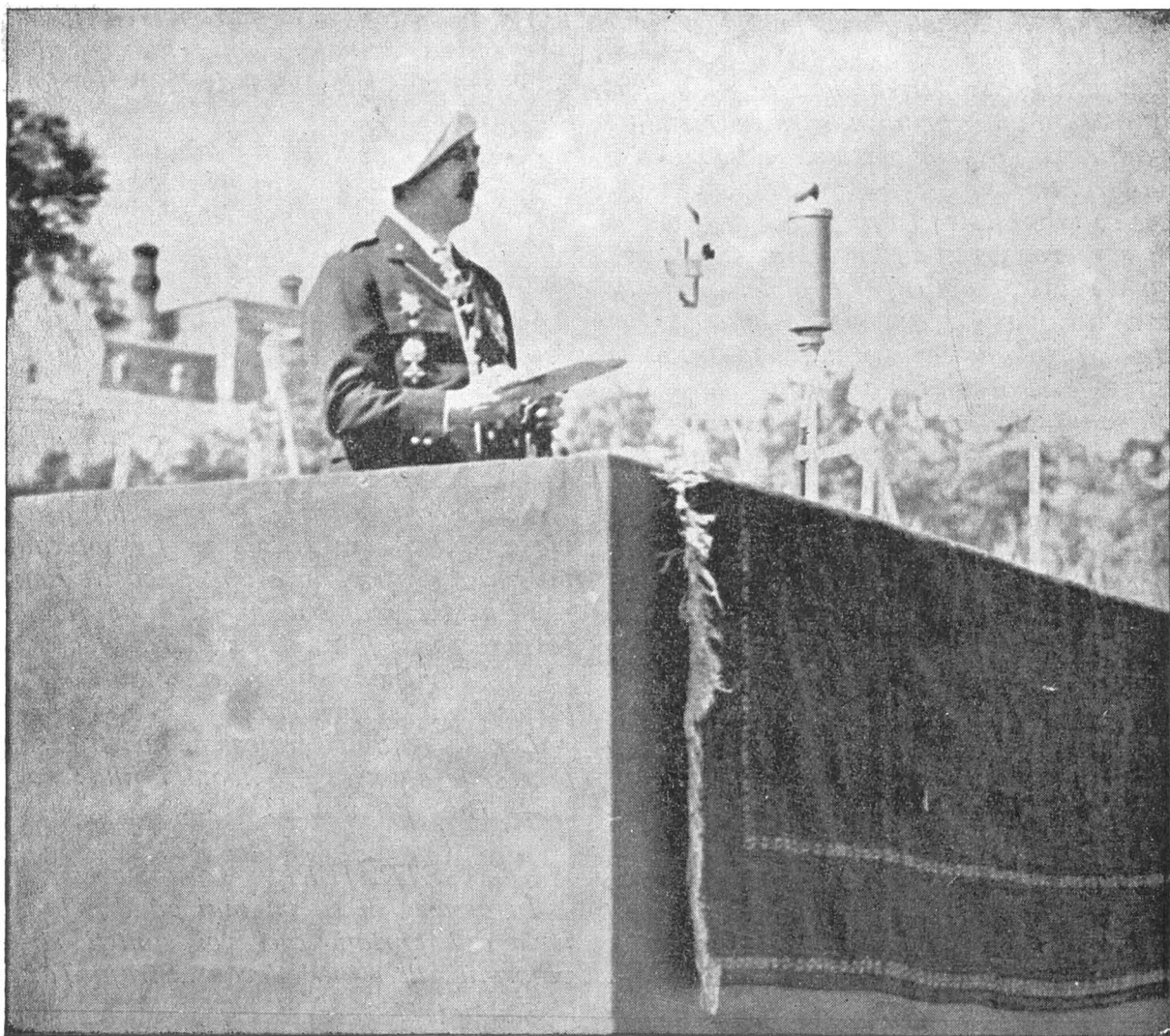
Pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an ;
pentru cântăreți și paracliseri 100 lei.

ADMINISTRAȚIA :

Arhiepiscopia Bucureștilor

SECȚIA ECONOMICĂ

MARELE STRĂJER AL NEAMULUI
ÎȘI POVĂȚUIEȘTE ARMATELE SALE ALBE.

In ziua de 8 Iunie, Majestatea Sa Regele Carol al II-lea rostește cuvânt luminat, către tineretul Țării.

Străjeri!

Acest cuvânt se îndreaptă în primul rând către voi și către comandanții voștri; vouă tuturor din „Straja Țării“ trebuie să vă aduc în această sărbătorească zi a tineretului mulțumirile Mele cele mai calde pentru toată munca depusă și pentru felul în care toți, cu un avânt atât de frumos, ați muncit pentru dezvoltarea și întărirea generațiilor tinere.

Ați arătat cu prisosință că deviza: „Muncă și Credință pentru Țară și Rege“, nu este numai o lozincă scrisă, ci este o poruncă vie ce trebuie îndeplinită fără șovăire și cu drag în folosul superior al Patriei.

Când privesc această falnică masă a tineretului român, inima Mi se umple de bucurie și de emoție văzând măreața cale de renaștere și de progres pe care a apucat-o.

Chemați la o școală de viață nouă, la școala care nu-i școală, ci viața însăși, vă îndrumați ca o oștire de neînvingători spre țărături mai luminoase, spre vremuri mai sănătoase.

Înălțarea și întărirea noastră nu o putem face numai prin măsuri cu rezultate imediate, ci și prin o temeinică pregătire a viitorului.

Acest viitor este strâns legat de generațiile care vor veni; iată de ce am făcut acea chemare către copiii Țării Mele, copiii de astăzi cari vor fi cetățenii de mâine.

În sufletul vostru voim să sădăm acea credință nestrămutată în forța vie a Românilor, voim a face ca prin munca fiecăruia să propășească totalitatea Națiunii.

Fără o muncă stăruitoare individuală și fără o credință de neînfrânt în capacitatea și destinele Neamului, niciun progres nu se poate clădi pe o temelie solidă.

Viață nouă, viață de avânt, viață de încredere în viitorul României, iată ce trebuie dobândit dela tinerele vlăstare ale Țării.

Noi nu uităm și nu disprețuim trecutul, dar privim spre un viitor tot mai înălțat al României de mâine.

Avem o singură dorință, un singur avânt: „excelsior“!

Școala „Străjii“ este o școală de viață, este o școală care se adapă din isvoarele vie ale naturii, din învățămintele de toate zilele.

Noi nu suntem o Românie care a început astăzi, ci suntem urmarea valurilor

de strămoși cari merg tot înainte, suntem trăsătura de legătură vie între eri și mâine.

Eri cu scăderile, dar mai ales cu virtuțile lui, mâine numai cu binele.

Suntem elixirul de viață nouă plămădit din sinteza virtuților strămoșești.

Pentru străjer nu mai trebuie să fie vremuri grele și vremuri ușoare, nu există decât o singură vreme: aceea a credinței și a muncii fără preget pentru progres.

Voia bună de încredere în destinul Neamului, iată virtuțile de căpetenie ce trebuiesc să fie totdeauna vii în fața ochilor minții noastre.

Această serbare a tineretului este clipa în care fiecare străjer trebuie să privească în conștiința sa și să se asigure că într'adevăr a avut credință și a muncit pentru Țara lui.

Dacă „Straja“ s'a îndreptat către copii, lozincile ei, școala ei de viață și morala ei formează un cod de purtare cetățenească, care trebuie urmat de toți, chiar când nevoile vieții i-au silit să desbrace uniforma tineretului.

Străjer nu este numai acela care poartă pe umăr insigna noastră, ci este și acela care are o clădire sufletească deosebită, este acela care până în adânci bătrânețe trăiește activ morala străjerească.

Ori și unde să se recunoască unul dintre noi, că e mai cinstit, mai voios, mai credincios, mai muncitor decât altul.

Sufletul Meu se umple de bucurie văzând calea pe care pășim și avântul cu care am pornit.

Veșnic trebuie să se păstreze tot așa de vie credința care trebuie să fie totdeauna puternică pentru binele iubitei noastre Patrii.

Și astăzi mândria noastră de Români se mai poate fâli că la serbarea noastră, a Străjii Țării, au venit reprezentanți ai altor țări străine și prietene.

Lor le aducem frățeara noastră salutare și le spunem din toată inima:

— Bine ați venit!!

STRĂJERI!

În această zi să vă mai gândiți la numele ce-l purtați, căci voi sunteți straja viitorului, deci într'adevăr „Straja Țării“.

Sănătate!!

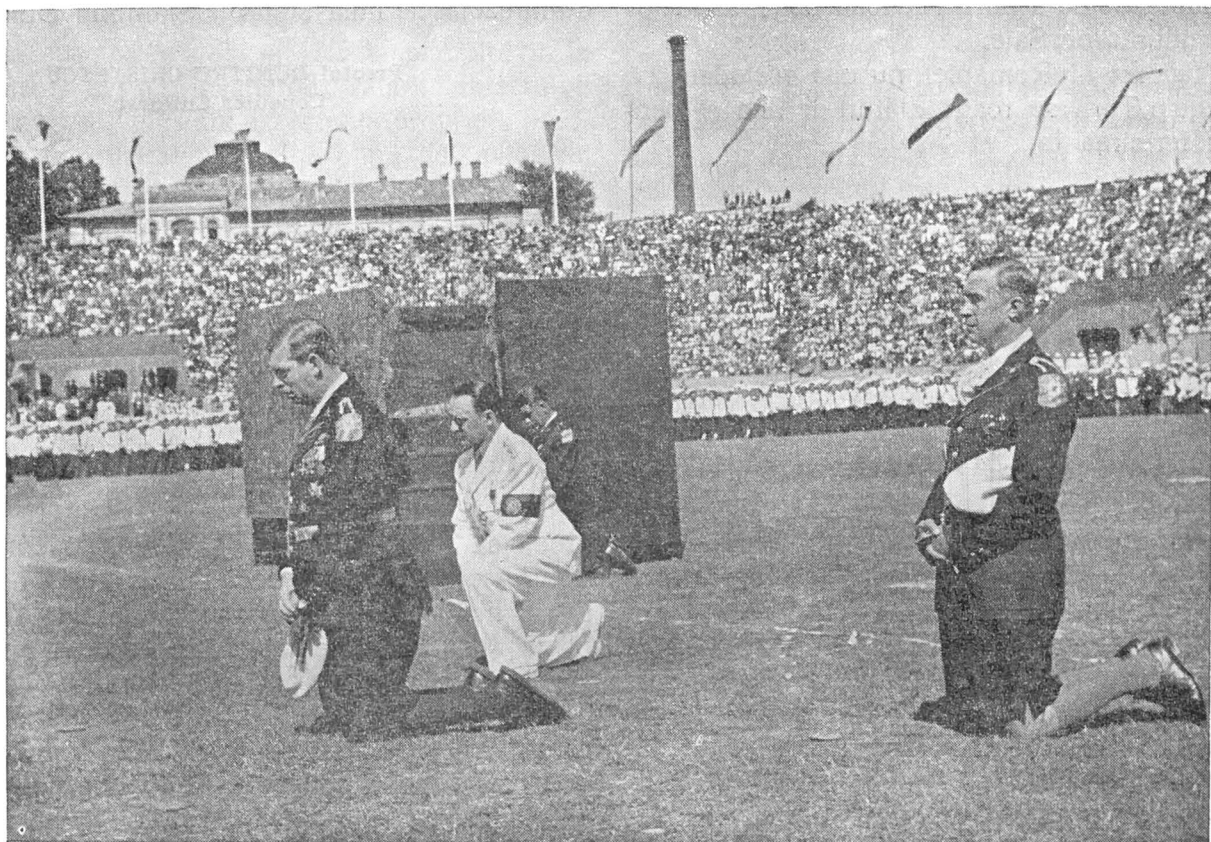

M. S. REGELE ȘI NOBILUL SĂU VLĂSTAR DOMNESC

ÎN GENUNCHI SE'ROAGĂ LUI DUMNEZEU PENTRU FERICIREA POPORULUI.

Cărmuind din voia lui Dumnezeu și cu ajutorul harului Său poporul românesc, marele nostru Rege, cinstit cu atâta curată evlavie de toți, ne stă neconținut tuturor icoană vie prin râvna nobilei Sale vieți și înfăptuiri.

urmând întru aceasta pe Mântuitorul, care a început „*prin a face și a învăța*“. În fruntea lamurei Neamului Său, a tineretului, în ziua aleasă bucuriei celei mari, Majestatea Sa Regele și Augustul Său Moștenitor, au

„Iară și iară plecând genunchii noștri, Domnului să ne rugăm!...“

Orice gând izbăvitor, în mintea Sa se zămislește mai întâi. Orice simțire generoasă în inima Sa înflorește mai înainte. Orice faptă folositoare din vrerea Sa purcede puternic pentru a sluji obștei întregi. Și pilda rugăciunii întru smerenia frunții și genunchilor plecați înaintea Atotputernicului, El, cel dintâi, alături de nobilul Său Fiu, ne-o dă, pentru a tâlcui, prin ea, cuvântul Scripturii celei dumnezeiești că „*de nu zidește Domnul casa bunătăților, în zadar se ostenesc cei ce zidesc*“.

În adâncă Sa înțelepciune de Dumnezeu însuflată, Regele își învață poporul Său *prin fapte*. Acesta este graiul Său de totdeauna,

îngenunchiat rugându-se fierbinte lui Dumnezeu. O cateheză prin atitudine, care învață mai bogat orice suflet și-l întoarce mai repede la nepătrunsele și de viață ziditoarele realități și taine ale credinții în Dumnezeu.

Dumnezeu este izvorul darurilor și biruștelor. Dumnezeu alege, chiamă și poruncește.

În numele lui Dumnezeu și pentru Dumnezeu, Regele domnește în veac. De aceea marele nostru Rege, cu Dumnezeu stă în legătură neîntreruptă. Dela El cere în rugăciune, povață și putere pentru a-și cărmui Neamul Său, cu vrednicie mereu sporită.

în strălucire, mereu încununată de isbânzii nepieritoare.

Un Dumnezeu, un Rege, o Credință, iată Troița minunată care ne-a străjuit veacuri de-a-rândul viața, și ne-a limpezit drumurile rostului nostru în lume.

Rugăciunea înfrățește pe Rege cu poporul Său, cum înfrățește steagul patriei pe ostașii Țării.

Iar această înfrățire, prin rugăciune, a Domnului și poporului este blagoslovită de Dumnezeu de-a-pururi cu toată bogăția milelor și îndurărilor Sale.

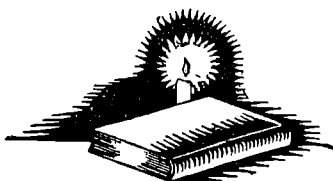
Tineret al României, nu uita niciodată că Regele Țării se roagă alături de tine și pentru fericirea ta.

Dela înălțimea acestui far unic al rugăciunii El îți îndrumază pașii și sufletul, pe marea înfurtunată a vieții, spre limanul cel lin.

Regele țăranilor, Voevodul culturii, Cîtorul renașterii naționale este și Suveranul rugăciunii și prin aceasta, cel dintâi catehet, din cinul mirenesc, al tineretului Țării.

Iubitorule de oameni, Doamne, primește rugăciunile scumpului nostru Rege și ale iubitului Său Fiu, „întru miros de bună mireasmă duhovnicească și trimite-ne tuturor dumnezeiasca milă și darul Sfântului Duh“.

Preotul DUMITRU CRISTESCU
Consilier Cultural

IMPRESIUNI DELA „CONFERINȚELE GENERALE“

Anul acesta am avut însărcinarea să prezidez Conferințele generale cu preoții din Teleorman la Turnu-Măgurele. M'am dus cu mare plăcere. Pe deoparte pentru a-mi da socoteală dacă impresiunile și observațiunile ce am făcut asupra clerului din alte județe se confirmă și aici; iar pe de altă parte și pentru faptul că mergem pentru întâia dată în acest oraș. Mai întâi o observațiune de ordin general.

Cele mai multe județe dela Dunăre au capitala la periferie și anume pe Dunăre.

Condițiunile economice, geografice și mijloacele de transport din vechime au dat naștere acestei stări de lucruri. Organizația bisericească a mers mai totdeauna alături de organizația administrativă. În chipul acesta participarea preoților la conferințele generale la Turnu-Măgurele, Giurgiu, Călărași și poate și în alte părți, se resimte. Cu ceva peste jumătate dacă au luat parte. Mijloacele de transport sunt în așa fel organizate, încât nu s'ar putea ține aceste conferințe la Turnu-Măgurele începând de dimineață, decât dacă preoții ar veni de cu seară. Începând după orele 11 ești nevoit a îngădui unora dintre

preoți să plece imediat după masă pentru a nu pierde degeaba o zi de vară și cheltuală nefolositoare. Preoții în majoritate s'au plâns de aceste greutăți și au cerut ca aceste conferințe să se țină la Roșiorii-de-Vede.

Clerul nostru s'a întinerit. Înfrățirea clerului din județul Teleorman este temeiul oricărei nădejdi bune. Nu știu dacă lipsa preoților nu s'a datorit și faptului că preoții bătrâni au pregetat să vină. În orice caz, preoții bătrâni cu elocința înfrățirii lor evocatoare, ar fi fost spre mărirea bunei impresiuni.

Obișnuindu-se în toate părțile a se rânduie de mai nainte câțiva preoți cari să citească lucrările pregătite în anul acesta când nu se mai rânduise, am obținut cu oarecare greutate hotărîrea de a ceti conferința asupra subiectului tratat. În special seria a II-a. În mare parte cred că se datora aceasta unor scrupule determinate.

Citirea multor conferințe plictisea, fără să incadreze subiectul complet și fără a face indetulătoare aplicațiuni. Numai un talent literar sau oratoric poate birui desinteresul principit de fireștile repetări. S'a cetit deaceia

un singur referat, după care s'au cerut complectări verbale, iar în urmă s'au sistematizat chestiunile ca la o lucrare de seminar deplasând centrul preocupării din câmpul speculației în câmpul pastorației.

Subiectul teoretic de anul acesta privitor la duhovnic și Taina Mărturisirii, a fost fericit ales și prin natura lui, potrivit pentru trăirea de clipe înălțătoare. Înțelegerea a fost ușurată și prin lucrarea de mare valoare a părintelui profesor Petre Vintilescu pe care o utilizaseră toți preoții.

După ce s'a biruit sfiala participării la discuții, și s'a prins metoda tratării subiectului, materialul adus din experiența proprie a preoților a aruncat o lumină plină de înviore. S'a cercetat sistematic chipul cum se spovedește și cum se întreabă: copilul din clasele primare, din școala secundară, curs inferior și superior, premilitarii, studenții, intelectualii, bărbații, femeile, bogații, săracii.

Cum se dau canoanele la diferitele stări, cum se programatizează spovedania, cum se poate tămădui nepăsarea frunțașilor satului, cum se poate curăți atmosfera morală și cum se pot folosi mijloacele scrise, cărți, reviste, etc.

Fiind un județ bântuit de sectanți, am privit chestiunea și sub aspectul acesta.

Preoții stăpâneau subiectul și au dovedit că au întrebuințat mărturisirea ca mijloc de mântuire, dar și ca pe cel mai de seamă mijloc pedagogic pentru cercetarea și curățirea conștiinței.

Prin firea lucrurilor, subiectul al doilea privitor la „Serviciul social și instrumentul său, Căminul cultural”, a pasionat. În special forma în care se concretizează primatul spiritual în organizarea, lucrul și directivele Căminului cultural.

Este o firească nedumerire acum la începutul acestui nou mijloc de elaborare a conștiinței satului. Am putut să bag de seamă din rezultatele comunicate de frații preoți că elementul determinant a fost meritul personal. Acolo unde meritul personal a pledat pentru altă persoană decât pentru slujitorul Bisericii, chestiunea se îngreuiază. Biserica însă este deaproape interesată în acest primat spiritual care este atins mai cu ușurință acolo unde preotul este conducătorul Căminului cultural. Cum însă hărțuile de persoane trebuie ocolite, soluția nu-i decât sau aceia pe care a găsit-o părintele protopop Metodie Popescu adică indicația dată de conducerea județeană, pe care o poate obține numai un protopop cu vădit prestigiu, sau inițiativa pricepută locală luată de preoți cari s'ar instrui reciproc în cercurile pastorale sau consfătuiri anume provocate de conducerea bisericească.

Nivelul la care s'au ținut lucrările conferințelor generale de la Teleorman îndreptățește nădejdea în împrejurările actuale, că Biserica nu va trece pe lângă cel căzut pe drumul de la Ierusalim spre Ierihon.

Econ. GH. COMANA

PĂRINTELE

În altar, săvârșitor al dumnezeieștei Euharistii...

În fața altarului, sfătuitoare, mângâietoare, încurajatoare, luptând împotriva vițiului și preamărind virtutea...

În biserică, săvârșitor al sfințelor Taine și slujitor al sacrelor orânduiri și ierurgii...

Pe scaunul duhovnicesc al spovedaniei, legând și deslegând cu puterea dată lui de Dumnezeu, părintele...

În familie, sfințitor al temeliei casei și al căminului cel nou, sfințitor al căsniciei și al pruncului... al ogorului și al holdelor de grâu... al podgoriilor și livezilor îmbelșugate... al trudei și roadelor ei,

părintele...

La fericirea familiei binecuvântând... Ușurând durerile familiei prin daruri cerești. Pogoritor de lumină întru bucuria celor mulți, răspânditor de lumină a nepieritoarei nădejdi;

părintele...

Ușile școlii nu se deschid în anul școlar cel nou, să primească zumzetul înviorător și dorul de carte și de lumină al vlăstarelor tinere, până ce nu le-a binecuvântat pupitrele și munca lor viitoare,

părintele...

Pe catedră în școală și pe scaunul de cinste între profesori, înconjurat de iubirea preacurată a celor mici și nevinovați, împărtășind, catehizând, învățând sfânta Lege și dragostea de glia roditoare a holdelor, cultul vitejiei străbune,

părintele...

În fruntea cortegiului de rugă al mulțumirii pentru binefaceri mari, la sărbătorile Țării și ale Bisericii, pe străzile însuflețite ale marilor orașe, pe ulițe sau drumuri de sate...

Conducând cortegiul de rugă al îndurării, la prăpăd de ploi și puhoai, de secetă arzătoare, la molime ce seceră nemilos mulțimea și alte crunte încercări...

Însoțind cortegiul drumului din urmă, la groapa odihnei de veci, pecetluind mormântul cu cea din urmă slujbă a iertării și odihnei

eterne, pentru cel pe care-l acopere țărâna morții,

părintele...

Printre harnicii ostași ai muncii, în fabrici și ateliere, pe șlepuri și în silozuri, în dogoarea soarelui pe șantiere, în căldura umedă a minelor subpământene, în huetul scormonirii pământului la sondele de petrol...

Pe câmpuri, plivind pământul lanurilor, păcând oile sus pe plaiuri, tăind lemne în bogatele păduri și pornind cu ele la vale pe ape repezi, printre stânci răpoase, în sbuciumul talazurilor ce se isbesc de mal, pretutindeni, stă gata să binecuvânte și să împartă cu dărnicie sfânta învățătură de cinstire a muncii grele,

părintele...

Când pe valuri, pornesc bastimentele, cetăți plutitoare pe întinderi de mări și oceane, sau ca mândre călăuze ale înfrățirii și ale păcii nave albe... ele nu-și croiesc drumul și nu pornesc în lupte cu vrăjmașii sau cu furtuna năpraznică a întinderilor pustii, până ce pe bord n'a rostit cu smerenie rugăciunea către Dumnezeuul îndurătorilor,

părintele...

Când peste lume se abate urgia războiului, nu se naltă în văzduh avioanele purtătoare de mitraliere, bombe și torpile și nu pornesc la luptă hotărâtoare pâlcurile de soldați, până când din buchet de busuioc sfințit, n'a picurat aghiasmă,

părintele...

Cad trupurile de voinici sub pocniturile de focuri pe câmpul roșu al războiului, cum cad spicele de grâu sub secerătoare, în elanul supremei jertfe pentru Țară, pentru Rege, pentru Neam și pentru Lege, în dobândirea strălucirii victoriei...

Lângă comandant, lângă viteji, merge având în mâna dreaptă crucea, stindardul în vecinicie biruitor,

părintele...

Iar atunci când cade comandantul și s'au rărit rândurile celor cari dau porunci, în iureșul năvalnic al asvârlirii trupelor vrăjmașe unele

peste altele, apucă în mâna dreaptă sabia și trecând în mâna stângă crucea, în fruntea ostașilor pornește cu ei laolaltă, ca vijelia, pentru victorie, părintele...

•
La cei săraci, la cei bogați, la cei puternici, la cei slabi, la cei amăriți și întristați, la cei împăcați cu ei înșiși în toate, la cei buni și la cei răi, păstor de suflete 'n tot locul și momentul, le este lor,

părintele...

•
Avere nu are; nu e pentru el averea și nici el pentru avere. Și ce are și ce n'are, le împarte săracilor. Și toți oamenii, oriunde, aproape, în inimă și 'n frunte au pe

părintele...

Iar când bulgării de pământ vor cădea peste coștiugul simplu de brad, în cimitir, al omului pe care lumea îl salută când îl vede prin cuvintele «sărut mâna», lacrimile marei mulțimi venită din depărtări și din apropieri, lângă groapa cea nouă, vor picura din ochii care vor plânge pe

părintele...

•
Și când va veni ceasul prezentării spre răspundere de el însuși și de darul pe care l-a avut pe pământ, pentru oameni, atunci va răspunde și va primi de la Marele Părinte, dreaptă răspătire pentru tot ce-a fost el în lume,

părintele...

Pr. ZAMFIR POPESCU

Bis. Sf. Vasile din Calea Victoriei

RĂTĂCIRILE SECTARE ȘI UNELE DIN CAUZELE RĂSPÂNDIRII LOR.

S tările excepționale, prin care trecem, fac să scape atenției noastre multe lucruri, care constituie uneori adevărate primejdii atât pentru Stat cât și pentru Biserică.

Vreau să vorbesc, adică, despre primejdia *sectelor*, primejdie care însemnează pentru Stat, subminare și desagregare — sectele pornind din oficine masone și comuniste — iar pentru Biserică, spargerea omogenității sufletești a poporului, cu toate consecințele ce decurg din aceasta.

Într'adevăr, sectanții folosesc, în lupta ce dau, elementul *mistic* — comun și Bisericii — element care are o covârșitoare însemnătate în disciplinarea sufletelor și în formarea sentimentului religios cu corelativul său, moralitatea.

Actualmente, acțiunea sectelor, departe de a înceta — cu toate aparențele de liniște — lucrează în adâncime, folosind criza sufletească și economică prin care trecem.

Desigur, în primul rând, întinderea rătă-

cirilor sectante se datorește crizei morale de după război și libertății de cugetare în materie de credință.

Mai sunt însă și alte elemente, care au contribuit și contribuiesc încă la răspândirea răului, precum: insuficienta cultivare a sentimentului religios. Încătușat doar în forme rituale, *misticismul* credincioșilor noștri n'a fost suficient cultivat și hrănit și atunci el și-a căutat hrana aiurea și i s'a părut că a găsit-o la adventiști, baptiști și la toți pescuitorii în apă turbure.

Au venit apoi *exproprierea* în toate domeniile: în materie electorală — votul universal; în materie economică — împărțirea pământurilor; așa încât s'a putut ușor acredita, în poporul nostru, ideea că pot fi și *expropriari harice*. A fost destul numai să i-se insinueze că în Biblie se vorbește despre o preoție generală, proprie oricărui creștin și că nu poate fi prin urmare vorba de o ierarhie consacrată, pentru ca ideea să prindă

și să pară foarte firească, din moment ce fuseseră posibile și celelalte exproprieri tot atât de intangibile, pentru el, până atunci.

Dar mai presus de toate, dacă sectanții au putut prinde teren în unele părți, lucrul s'a datorat în mare măsură și conruperii bănești la care s'au pretat. Sub formă de salarii sau de însemnate ajutoare materiale, oficinile sectante au prins în mreajă multe suflete, interesându-le, iar pe cele mai scrupuloase le-au prins prin trâmbițarea unei preținse moralități sectante și prin făgăduirea „garantată” a unui loc, din cele 144.000 locuri puse de Dumnezeu — după afirmațiile ce fac — la dispoziția lor! (Apoc. XIV, 3—4).

Vor mai fi fost desigur și alte cauze, care au favorizat răspândirea răului, cum ar fi poate lipsa dela datorie și unele scăderi morale ale clerului, pe care sectanții le-au generalizat, speculându-le, deși criza morală, prin care trecem, nu este în mod exclusiv consecința slăbirii sentimentului religios, ca o vină ce s'ar aduce lipsei dela datorie a clerului, ci această criză își are sorgintea într'o stare patologică sufletească a societății, datorită și ea supra încordării spiritului omenesc în timpul războiului precum și stărilor de nesiguranță ale vremilor turburi prin care trecem. Fiindcă, în definitiv, nu religiunea creștină-ortodoxă trece azi printr'o criză, ci sufletul omenesc în genere și cel românesc în special. Ne găsim, adică, în fața unei mari lipse de orientare în viața sufletească.

Pentru a remedia această stare de lucruri ne trebuie o redresare morală și o intensă acțiune de reîncreștinare individuală a conștiințelor semi-păgâne din vremea noastră, pentru a le contrapune curentelor desagregante stârnite de secte.

Pentru aceasta e necesar un *noviciat*, dar nu cel restrictiv al primelor timpuri, ci *no-*

viciatul pedagogic care să ducă la *încreștinarea misticismului individual*, în sensul ortodox.

E adevărat, că sectele cultivă și ele un misticism și se sprijinesc pe acest element, dar ele cultivă un misticism bolnav. Și e natural să fie așa, fiindcă atunci când sentimentul religios e supra-excitat devenind motiv exclusiv al vieții religioase, ușor se desvoltă misticismul extrem, subiectivismul unilateral, care adesea conduce la separatismul unilateral—la separatismul religios—adică la negațiunea necesității Bisericii. Și acesta este cazul cu cei mai mulți dintre sectanți.

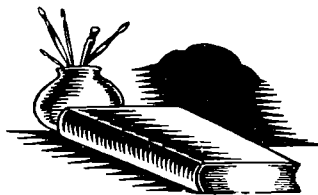
Dar dacă supra-excitarea misticismului individual duce la stări anormale, patologice, neglijarea acestui misticism duce la păgânism — și acesta este cazul zilelor noastre.

Biserica are, prin urmare, datoria de a introduce un *noviciat*, dar un *noviciat* specific și care să producă acel reviriment sufletesc—pocăința—arma cea mai puternică împotriva tuturor curentelor centrifugale în materie de credință.

În felul acesta putem ajunge la o moralitate mai ridicată, dar pocăința aceasta, centripedă ortodoxă, nu se poate căpăta decât prin reîncreștinarea conștiinței și a inimii, adică a elementelor care formează apanajul misticismului individual.

Lupta cea adevărată—preventivă—și care are cei mai mulți sorți de izbândă împotriva sectelor, aducând implicit și ridicarea moralității, cred că nu se poate duce decât pe tărâmul acesta și asupra felului cum trebuie dusă lupta și asupra metodelor de întrebunțat, îmi voi expune părerea într'un articol viitor.

Icon. I. N. DĂRVĂRESCU
Biserica „Sf. Anton Curtea-Veche“

CONFERINȚELE SOCIETĂȚII PREOȚEȘTI „AJUTORUL”

Într'o dare de seamă trecută, am arătat succint lucrarea care se desfășoară de societatea preoțească „Ajutorul”, din Capitală, redând pe scurt primele ședințe. Am făgăduit să redau și celelalte conferințe cu scopul de a arăta că societatea „Ajutorul”, inițial cu caracter de ajutor mutual, s'a transformat potrivit nevoilor spirituale ale vremii de față, într'o catedră academică clericală, pentru problemele sociale și bisericesti actuale. În cele ce urmează ne îndeplinim această făgăduință, referind asupra conferințelor ce s'au ținut în acest an.

În ziua de 31 Ianuarie părintele fost referent cultural arhiepiscopal, Mihail Bulacu, a vorbit despre: „Popularizarea tâlmăcirii sf. Scripturi”. Părintele conferențiar statornicește principiile de dare pe înțelesul poporului a adevărilor din sf. Scripură, făcând un istoric și o reactualizare a metodei de difuziune a ideilor creștine după sf. Părinți și școlile catehetice, în special referindu-se la sf. Clement de Alexandria și Chiril al Ierusalimului.

Nevoia de a avea tâlmăcită pe graiu popular, singurul de înțeles pentru cei mai mulți creștini din vechime și astăzi, a sf. Scripturi, a făcut ca, fie predicarea în biserică fie cartea de învățatură folositoare de suflet, fie tipărirea sf. Scripturi să se facă cât mai aproape de graiul popular, fără a se strica însă adevărul religios. Toate tipăriturile sf. Scripturi au avut ca normă acest principiu de popularizare a sa. Părintele Bulacu face un amănunțit istoric al acestei tâlmăcirii populare a Bibliei, citând din toate predosloviile operelor de tipăritură bisericească română, din care se vede continuitatea acestei idei de popularizare dela sf. Părinți și până astăzi. Compară cele două tâlmăcirii populare a Bibliei: a lui Șerban Cantacuzino și cea tipărită la îndemnul și străduința „Marelui Rege al Culturii românești”, M. S. Regele Carol al II-lea. Precum Biblia lui Cantacuzino a fost o încununare însemnată a tiparului românesc și a făcut epocă în cultura noastră, tot astfel Biblia M. Sale Regelui Carol al II-lea este prilej unic de început al unei culturi voevodale. Cea mai mare parte din conferință a fost închinată acestei mari și însemnate opere culturale.

În ziua de 7 Februarie, ne-a fost dat să ascultăm cea mai academică conferință din anul acesta a societății, care regretăm a nu fi fost stenografiată, și tipărită pentru noutatea problemei desbătută și clarificată cu o iscu-

sință și artă dialectică, cu o adâncime de cugetare filosofică rară în expunerea adevărilor creștine. A fost un adevărat simpozion spiritual, datorit de domnul Ion Coman, profesor la Facultatea de Litere, pe care regretăm de a nu-l avea oficial înrolat în Biserica noastră, deși în gândirea creștină va ocupa un loc de arhon. Îi cunoaștem pregătirea, ascuțimea minții, dar ne-a uimit bogăția cunoștinții după înțelepciunea lui Hristos.

A conferențiat măestrît despre: „Arta și știința la sf. Părinți”. Mai întâiu despre știință. Domnul Coman definește știința după concepția actuală, care pare a exclude elementul spiritual din conținutul noțiunii și după concepția antică, care îmbrățișa întreaga activitate umană. După ce stabilește cu precizie noțiunea de știință, arată cum actuala știință ca și întreaga cultură modernă se socotește de dată recentă, ca produs al rațiunii singure. Sf. Părinți și știința actuală? Un non sens și o aberație pentru neștiutori. Pentru cei inițiați însă în evoluția culturii umane, cultura modernă al cărui fundament e pur creștin, se bazează pe sf. Părinți.

Conferențiarul face o paralelă între cultura antică și creștină, între concepția despre universul păgân și creștin, arătând cum filosofia creștină a revoluționat complet gândirea antică în cosmologie, filosofie și știință. Omul și universul în concepția antică, creștinul și universul în concepția creștină, ne-au făcut, cred eu, pentru prima dată să vedem un sistem filosofic creștin. Noi nu avem un sistem de filosofie creștină într'o operă filosofică, precum au Apusenii ¹.

În scrierile sf. Părinți avem medicină, știință și filologie. Domnul Coman ilustrează și documentează din originalele sf. Părinți expunerea sa.

Arta la sf. Părinți se înțelege în oratorie, poezie și muzică, și mai ales arta literară.

Oratoria sf. Vasile și Ioan Gură de Aur și poezia sf. Grigore de Nazianz nu numai că egalează dar întrec de multe ori frumusețile artei păgâne.

Cu o artă de filolog desăvârșit compară în original poezia sf. Părinți și poezilor antici.

Am plecat cu cea mai aleasă instruire, dar cu regretul că nu vom avea această conferință publicată așa cum a fost rostită, de un savant al Bisericii noastre în haină laică.

Preot ALEXANDRU PETCU

1. Astfel = *Christliche Philosophie von Alois Dempf.*

DESPRE IERARHIA BISERICII

Ierarhia e o autoritate văzută, care conduce Biserica. Ea constă în trei trepte: episcopatul, presbiteratul și diaconatul. Se numește în deobște cler, pentru că este aleasă de Dumnezeu. Se mai numește și Biserică învățătoare, care se deosebește de Biserica ascultătoare, alcătuită din credincioși, laici sau mireni.

La început, Mântuitorul Iisus a dat această putere, autoritate și întărire cu Duh Sfânt celor 12 apostoli și celor 70 de ucenici. Mat. 10¹; Lc. 10¹; Ioan 6.71; I. Ap. 2,¹.

Existența acestei ierarhii este mărturisită limpede în Ebrei 5,4: «Și nimeni nu-și ia sieși cinstea aceasta, ci dacă este chemat de Dumnezeu, după cum și Aaron».

Diaconii, aleși de apostoli, prin punerea mâinilor, alcătuiesc o funcțiune statornică în Biserica. Filip. I, 1; Tim. III, 8-12.

Preoții stau în fruntea Bisericii, sub autoritatea sfinților apostoli. Rom. XII, 8; 1 Cor. XVI, 16; Tes. V, 12; Ebrei XIII, 7; XII, 24. Astfel, Pavel împreună cu Barnaba hirotonește preoți prin cetăți F. Ap. XIV, 23 — și chemă pe preoții din Efes la Milet, sa să-și ia rămas bun dela ei. F. Ap. XX, 17.

Iacob poruncește ca bolnavii să fie unși de preoți cu untdelemn, sfințit. Iacob V, 14. Apostolii se disting ca primii episcopi. Presbiterii din Efes și Filipi se numesc episcopi. Filip. I, 1; F. Ap. XX, 28. De pildă, sfântul apostol Pavel lasă pe Timoteiu, ca episcop, în Efes și pe Tit în Creta, cu puterea de a așeza preoți și diaconi, cari să stea sub jurisdicția lor. Tit. I, 5; 1 Tim. III, 2-8. Apoi cei șapte îngeri din Apocalips sunt episcopi de comunitate. Ei se deosebesc de apostoli numai cu numele, dar nu și prin funcțiune.

Prin urmare, ierarhia bisericească e rânduită de Dumnezeu. Capul Bisericii, pe care o conduce în chip nevăzut, prin mijlocirea Sf. Duh, este Mântuitorul Hristos. Apostolii își puneau mâinile și se rugau la instituirea diaconilor — F. Ap. VI, 6; XIII, 3; XIV, 23. — precum și a preoților. 1. Tim. VI, 14; V, 22. Și așa dela Hristos și până la sfârșitul lumii, această autoritate de a învăța, sfinți și conduce se transmite aleșilor din vremuri, sub călăuza nestrucată a Duhului Sfânt.

Cu toate acestea, adventiștii, de pildă, susțin că Mântuitorul n'a rânduit această autoritate, în Biserica ascultătoare, pentru că:

a) Orice creștin poate să fie preot. 1 Petru II, 5; Apoc. V, 10.

b) Oricine poate să învețe pe altul adevărurile de credință. Cor. XIV, 26.

c) Preotul este un om plin de păcate sau fiul pierzării. 2 Tesal. 11, 4.

d) Mântuitorul spune ucenicilor Lui să nu-și zică învățători și să nu numească părinte pe pământ pe nimeni. Mat. XXIII, 8, 9.

e) Hristos a urit pe învățătorii cu haine lungi. Marcu XII, 38.

f) Pavel respinge pe slujitorul cu capul acoperit ca ceva de ocară. 1 Corint. XI, 4.

g) Clericii sunt omorătorii lui Hristos. Mat. XXVII, 1-20.

h) Mântuitorul nu oprește pe omul care isgonea demonii și care nu mergea după apostoli. Marcu XXXVIII, 39.

i) Numai Hristos este arhieru fără păcat. Ebr. IV. 14-15; VII, 26-27; VIII, 1 și numai omul Iisus este mijlocitor între Dumnezeu și Om. 1 Tim. II, 5.

J) În sfârșit, ei batjocoresc pe preoți, fiindcă primesc plată pentru servicii, cari n'au nici un temei biblic. Mat. X, 8.

Răspunsul ortodoxului este:

Din capul locului, toate argumentele de mai înainte, aduse împotriva Sfintei Taine a Preoției ortodoxe, nu au niciun fundament scripturistic, tradițional și logic.

a) În adevăr, dacă cercetăm cu luare aminte, fără ură și părtinire, locurile din 1 Petru II, 5-9 și din Apoc. V, 10, constatăm că privilegiile poporului ebru, arătate de mult, în cuvintele «neam ales, preoțime împărătească, popor sfânt» din cartea Eșirea, au fost transmise creștinilor; că în casa duhovnicească creștină, adică în Biserica lui Hristos, s'au desființat jertfele legii mozaice și deci odată cu ele clasa preoțească specială a V. T., dar nu și clasa preoțească creștină. 1. Petru V, 1-4, că oricine poate fi preot, dacă este pregătit și chemat. 1. Tim. III, 1-4, că toți creștinii se numesc preoți și împărați, nu în înțeles propriu, ci duhovnicesc. Astfel, ei se numesc neam împărătesc sau împărați, fiindcă sunt stropiți și sfințiți cu sângele Impăratului Hristos, prin care își pot stăpâni patimile și poftele. Se numesc preoți ai lui Dumnezeu, fiindcă slujesc și se închină Adevăratului Dumnezeu,

sunt sfințiți de har în botez sau în celelalte sfinte taine și au dreptul să înalțe nemijlocit rugăciuni către Dumnezeu și să aducă jertfe duhovnicești, ca: pocăința, lauda, rugăciunea, mila, mucenicia, etc. Dacă vorbele «preoți și împărați» ar avea înțeles propriu, în mod logic ar urma să nu mai existe nici slujitori deosebiți de credincioși și nici împărați peste aceștia, ceea ce este cu neputință, întrucât, după voia lui Dumnezeu se pun preoții. Lc. X, 1-9; X, 16; F. Ap. I, 244-26. Gal. 1; 1 Cor. IV, 1, cât și împărații. Rom. XIII, 1-2; 1 Petru II, 13-14. Astfel, în V. T. Dumnezeu spune lui Moise: «Pe Aaron și pe fiii lui să-i sfințești ca să fie preoți». Eșirea XXVIII, 40-41. Preoții învățau poporul. Lev. X. 8. Preoții săvârșeau slujbele sfinte la cortul măturii sau la templu. Num. VI, 22-27; Lev. IX, 23. Preoția în V. T. avea tot trei trepte: arhierul, preoții și leviții.

Nu mai puțin, din punct de vedere tradițional, Sfântul Clement episcopul Romei în veacul I, Sf. Ignatîu, ucenicul evanghelistului Ioan și episcopul Antiochiei, Sf. Policarp, episcopul Smirnei, Sf. Clement din Alexandria Egiptului

în veacul II, scriitorul Tertulian în veac II și III, precum și Sf. Ioan Gură de Aur în veacul IV, mărturisesc la rând că preoția N. T. are trei trepte, că cele trei categorii de slujitori bisericesti au dar dela Dumnezeu, că acestora li se cuvine supunere ca lui Dumnezeu și lui Hristos, că ei au început dela apostoli și că la hirotonie Dumnezeu lucrează toate. Iar sinodul VI ecumenic hotărăște în canonul 64 că: «Nu se cuvine mirenilor să cuvânteze în public, însușindu-și dregătoria de învățător; ci să observe rânduiala dată de Domnul și să asculte de cei ce au căpătat harul și dela ei să învețe cele duhovnicești».

În concluzie, nu orice creștin poate să fie preot, pentru că una este preoția spirituală, universală, prin botez, a creștinilor și alta este sfânta taină a preoției ierarhice, care se dă, după botez, prin rugăciune și punerea mâinilor celor chemați și pregătiți. Am cercetat până acum numai șubrezenia întâiului argument sectar. Despre a celorlalte pe viitor.

Pr. MIHAIL S. STĂNESCU
T.-Măgurele.

DESPRE ASOCIAȚIUNILE RELIGIOASE

Sub numele de asociațiune religioasă se înțelege un număr de credincioși constituiți într'o grupare, organizată în vederea unui scop religios.

Nu mă voi ocupa în acest articol de așa zisele asociațiuni religioase sectare care, — la drept vorbind, nici n'ar merita numele de *asociațiuni religioase*, pentru că prin supra-licitarea deșănțată ce o fac religiunii și credinței, distrug autoritatea de revelație supranaturală a religiunii creștine, care trebuie primită așa cum a fost revelată de Mântuitorul Hristos și răspândită de sfinții Săi Apostoli prin Biserica ce au întemeiat, iar nu cernută prin sita tuturor vanităților omenești, până nu se mai alege nimic de ea —, ci mă voi ocupa numai de așa zisele asociațiuni religioase din sânul Bisericii noastre ortodoxe. Astfel de asociațiuni sunt răspândite astăzi în întreaga Biserică. Cea mai însemnată însă, mai ales prin numărul mare de aderenți, este Asociațiunea religioasă «Oastea Domnului», cu sediul în Sibiu și cu ramificațiuni în întreaga țară, aprobată și de Sfântul Sinod și, nu este fără importanță să spunem că funcționează o parte din ea și neaprobată de Sfântul

Sinod și mă mărginesc să mai enumăr numai Frăția misionară «Patriarhul Miron», cu sediul în București și cu câteva filiale în cuprinsul Arhiepiscopiei.

a) *Cum s'au născut aceste asociațiuni?*

Biserica ortodoxă română s'a văzut, la un moment dat, în fața a două probleme, deopotrivă de grele de rezolvat: deoparte indiferentismul religios, creat de concepția materialistă ce a dominat în secolul XIX-lea, urmat apoi de depresiunea morală de după războiul mondial; iar pe de altă parte, mulțimea de secte, ce veneau cu metode noi de activarea simțului religios prin: adunări religioase, citirea Sfintei Scripturi, predici, cântări în comun, etc.

Sesizată mai ales de acest din urmă pericol, Biserica a trebuit să avizeze și ea la aceleași mijloace de luptă și ce bine ar fi să se cunoască uriașa muncă anonimă ce s'a depus de preoțime în cadrul Bisericii, fără alte afișări deosebite, mai ales unde s'au ivit cuiburi sectare, câte adunări religioase s'au ținut și s'a explicat credincioșilor Sfânta Scriptură și doctrina Bisericii, ținându-i astfel strâns legați de credința ortodoxă.

Dintr'un exces de zel însă și încredințați că vor putea sluji mai bine Biserica și credința, și că vor putea împăca mai bine spiritul de noutate al vremii, în materie de viață religioasă, unii frați preoți, *bine intenționați*, au întemeiat, în cadrul Bisericii și asociațiuni religioase aparte, cu nomenclaturi care mai de care mai sugestive, cu metode de lucru ca și ale sectanților, însă cu girul, controlul și autoritatea bisericii și a preotului.

Acțiunea aceasta, deși a fost mult criticată de unii frați preoți, trebuie să recunoaștem însă că nu a fost rea, ci din contră, a fost de un real folos Bisericii, stimulând pe deoparte simțul religios al credincioșilor, iar pe de altă parte, atrăgând înapoi la sânul Bisericii pe cei ce ar fi fost ispitiți de nouile curente și metode religioase — să treacă la secte.

b) Stadiul actual al asociațiilor religioase.

În urma unei neîntrecute activități, asociațiunile religioase de care ne ocupăm au ajuns la un număr considerabil de membri, de pildă «Oastea Domnului» număra în anul 1936-1937 aproape 100.000 ostași, răspândiți în toată țara, ba chiar și în străinătate; iar Asociația «Patriarhul Miron» are și ea câteva mii de membri, mai ales în București și ambele continuă să activeze și mai departe, recrutând noi membri.

Spiritul religios al vremii este încă favorabil dezvoltării lor, căci Biserica este în continuu atacată de secte. Apostolatul laic, promovat în mare măsură de asociațiunile religioase, aduce un însemant aport Bisericii în frământările vieții religioase de azi.

c) În ce raport stau aceste asociațiuni cu Biserica și ce atitudine trebuie să ia Biserica față de ele?

Pornite din dragostea de a întări poziția Bisericii, contra atacurilor de tot felul, putem afirma, fără reticențe că ele, în principiu sunt bine intenționate.

Metodele lor de activare însă, sunt susceptibile de diferite interpretări dubioase, pentru care lucru au fost și criticate că deschid drumul spre sectarism.

Spre a înlătura aceste susceptibilități și a valorifica, în folosul credinței și al Bisericii, zelul și puterea de muncă misionară a acestor asociațiuni religioase, credem că ar fi necesară următoarea reglementare principială a metodei lor de activare:

1) Pretutindeni, conducătorul efectiv al asociațiunii să fie preotul.

2) *Adunările religioase:*

a) Să fie ținute numai în biserică, iar nu și

prin case particulare și numai în prezența preotului.

b) În ceea ce privește programul acestor adunări, sunt foarte multe de spus.

În felul cum se țin astăzi numai cu o mică rugăciune la început — fie «Tatăl nostru», «Apărătoarei Doamne», sau altă rugăciune și apoi numai cântări religioase din cele noi, care n'au nicio asemănare cu cântările tradiționale de slujbă ale Bisericii intercalate de diferite cuvântări, predici, comunicări, etc., aceste adunări seamănă perfect cu ale sectanților, sunt prea laice.

Pentru aceasta, credem că este absolut necesar ca programul adunărilor religioase să fie încadrat într'un scurt serviciu divin, spre exemplu: Dumineca după prânz Vecernie și Joi sau Vineri seara Acatist, cântându-se în comun «Împărate ceresc», «Tatăl nostru», «Sfinte Dumnezeule», răspunsuri la ectenii, etc. Nu vor lipsi citiri din cartea Psalmilor și alte rugăciuni, troparele de umilință, etc. La ectenii se vor adăoga rugăciuni la diferite cereri.

Stihirile dela «Doamne strigat-am»... și dela Stihioavnă, unde credincioșii ascultă în pasivitate, se vor putea reduce, după împrejurări. Este bine să nu lipsească câte o pericopă din «Apostol» și «Evanghelii, cari apoi să se explice în predică.

Predica să fie ținută pe cât posibil de preot. Indemnuri și sfătuiri frățești sunt bine venite și dela mireni, căci așa este omul făcut; ascultă mai bine pe un mirean decât pe preot, despre care spune că-și face meseria sau că este interesat.

Se va căuta să se găsească loc în program, mai la urmă și la două-trei cântări religioase, pe care poporul le iubește foarte mult. Deosemena se mai pot face astfel de cântări și înainte de a începe slujba propriu zisă, până se mai strâng credincioșii.

Adunările religioase, ținute în felul acesta, au darul de a împăca și spiritul de noutate al vremii, dar și de a ține pe creștini strâns uniți lângă biserică, în spiritul tradițional al slujbelor bisericesti, atât de bogate în gânduri înalte teologice și generatoare de credință și evlavie.

Dacă vom rezolva în mod fericit problema adunărilor religioase, cealaltă activitate a asociațiunilor religioase ca: asistență și milă creștină, colportaj, cooperare în acțiunea de moralizare, etc., este de un real folos Bisericii și trebuie utilizată.

Pr. SPIRIDON ANDREESCU
Lupeasca — București.

VIZITA CANONICĂ A P. S. EMILIAN TÂRGOVIȘTEANUL

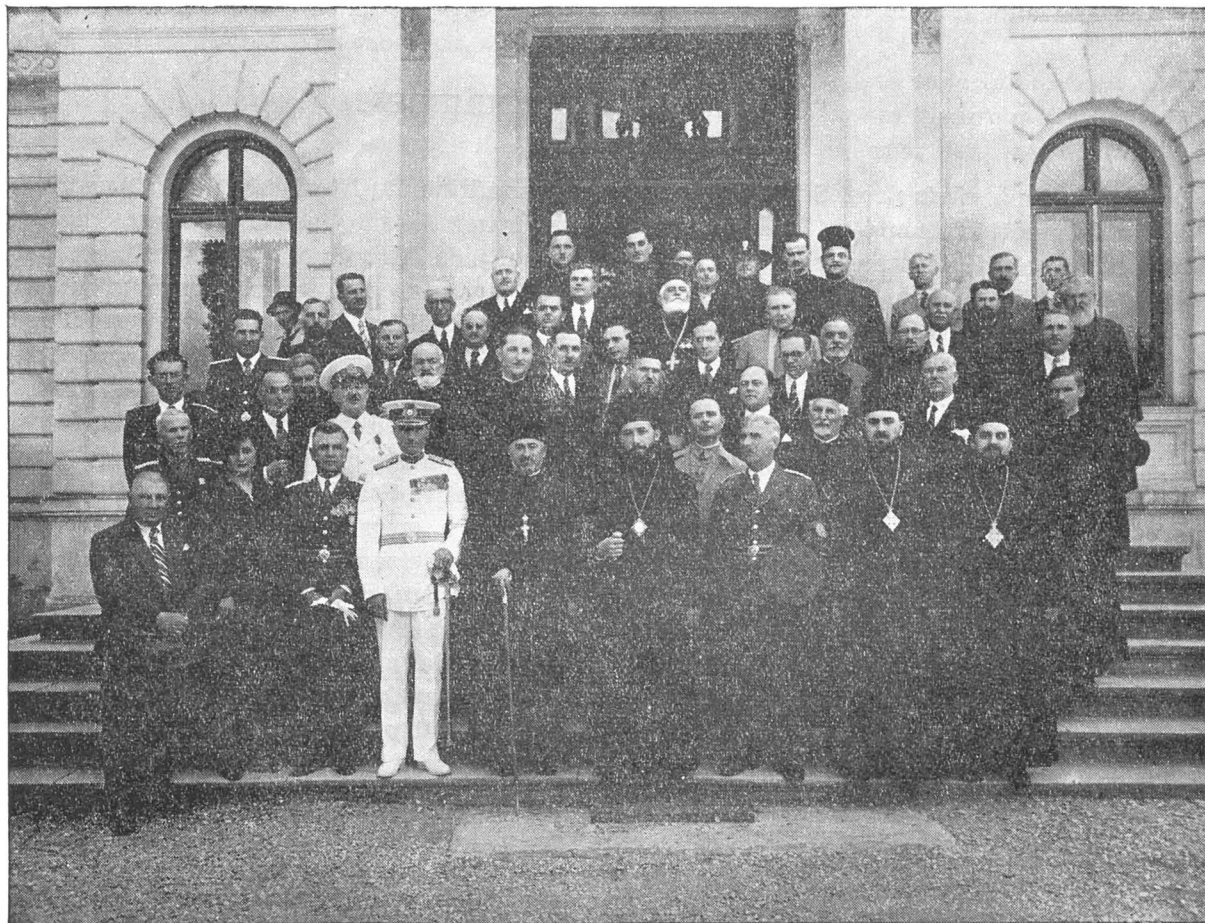
VICARUL SFINTEI PATRIARHII, LA TÂRGOVIȘTE

Orașul Târgoviște a fost trei zile în mare sărbătoare sufletească. El a avut deosebita cinste de a primi în vizită canonică pe P. S. S. arhiereul Emilian Antal-Târgovișteanul, vicarul Sfintei Patriarhii.

Vizita sa a marcat momente rare de înălțare sufletească și au provocat pe lângă bucuria tuturor, și o serie de solemnități.

Sosirea P. S. Sale a avut loc Sâmbătă la ora 7 seara, când a descins la biserica catedrală Mitropolia, ctitoria voevodului Neagoe Basarab și a lui Carol I și unde a fost primit cu multă căldură de un mare număr de credincioși, precum și de șefii autorităților. Înaltul prelat a venit însoțit de Sf. Sa pr. G. Vintilescu, directorul

Sfântului Sinod, P. C. Preoți referenți D. Cristescu și N. Cazacu și diaconul A. Uncu. S'a oficiat slujba vecerniei și sfințirea artoselor, de către un sobor de preoți în frunte cu P. S. Emilian, după care P. C. referent D. Cristescu a rostit o conferință în care Sf. Sa a vorbit: 1) despre renașterea în duh creștin și național, scoțând în relief condițiile spirituale a căror realizare garantează o acțiune de renaștere adevărată, și 2) a făcut apologia renașterii noastre naționale, ctitorite de scumpul nostru Suveran și în care interesul creștin este predominant. Corul catedralei, sub conducerea d-lui V. Popescu-Băleni a concertat apoi cu reușite bucăți religioase.

P. S. Arhiereu Emilian-Târgovișteanul, înconjurat de reprezentanții autorităților, în fața Primăriei din Târgoviște

La ora 9 seara s'a servit masa în sala de festivități a primăriei.

După masă s'a ținut ședința comisiunii pentru monografia orașului, prezidată de P. S. S. Emilian. Prezidarea ședinței de către P. S. arhiereu Emilian, precum și caracterul de colegiu în care s'a transformat prin importanța contribuțiilor

aduse, dă acesteia o însemnătate istorică pentru monografia orașului, prezidată de P. S. Emilian deschizând ședința, mulțumește P. S. Emilian pentru cinstea făcută orașului Târgoviște. D-sa arată apoi că rostul comisiunii pentru monografia orașului, compusă din cărturarii și fruntașii orașului, este acela de a scoate Târgoviștea din

besna negurilor și a-l reda luminii. După ce arată analogia care este între Iași și Târgoviște, insistă asupra necesității ca prin eforturile tuturor, Târgoviștea să fie ridicată acolo unde trecutul ei o cere.

Face un cald apel la P. S. Sa de a încuraja această mare operă începută, arătând că toți — cu însufletire — își iau angajamentul de a termina lucrarea începută și încheie făcând urări pentru Inaltul Chiriarh. Au cetit apoi pagini, cu contribuțiuni de o mare valoare, din monografia orașului, d-nii: prof. I. Pavelescu, prof. dr. Al. Vasilescu, prof. I. Negoescu, colonel Zlătescu și preot dr. C. Nițescu.

D. prof. Calmuschi, din partea Cercului ieșenilor după ce arată marea asemănare între cele două cetăți ale românismului: Iași și Târgoviște și necesitatea unei strânse legături între ele în

scopul renașterii lor, arată trebuința de a se ține veșnic trează în sufletele tuturor și în special al tineretului, amintirea trecutului glorios al Neamului românesc.

P. S. *Emilian Târgovișteanul* începe cu vântarea Sa prin a arăta că participarea la ședință a fost o adevărată reconfortare sufletească și că rar a asistat la un cerc de intelectuali animați de un asemenea măreț ideal. Exprimă bucuria de a fi fiu adoptiv al orașului Târgoviște prin numele ce-l poartă și care îl face să se identifice cu toate nevoile locale. P. S. Sa arată că deși se simte cetățean al României Mari, excluzând din concepția Sa ideea regionalistă, totuși simte nevoia de a fi un regionalist, dar numai al Târgoviștei. Inaltul Chiriarh promite apoi concursul său larg pentru desăvârșirea operii începută, căreia îi dă binecuvântarea Sa.

SOLEMNITATEA DE DUMINICĂ.

Duminică după săvârșirea Sfintei Liturghii în sobor de preoți în frunte cu P. S. Sa asistat de preoții referenți, de protoierei Al. Popescu-Hăbeni, diaconii A. Uncu, Vătășescu și C. Andreescu-Colanu și de ipodiamonii V. Oprescu și B. Suzeanu, s'a oficiat un Trisaghion pentru primirea oficială a P. S. Sale. Erau de față d-nii: general Gheorghe Radu, comandantul garnizoanei, col. Vintilă Georgescu prefectul județului, primar Iancu Anastasescu, aj. de primar A. Mircea, col. Nicolau, comandantul gărzilor F. R. N., președinte Encian Gheorghiu, jude preș. G. T. Georgescu, deputat C. Săndulescu, procuror Al. Popescu, av. Statului Costăchescu, dr. I. Alexandrescu, dr. Filip Bărbulescu, C. S. Ionescu, col. Zlătescu, col. Vlădescu, col. Cocos, av. Găguț Demetrescu, col. dr. Marinide, col. dr. Voiculescu, ing. Dorin Nicolaescu, ing. Moțoi, ing. Canadia, ing. Negoescu, pretor Vlădescu, Mihail Mihăescu, av. Gonzaev Ionescu, av. Gr. Tollea, av. Ghiță Constantinescu, d-na Stematia, d-na Elena Constantinescu, prof. dr. Vasilescu, pr. G. Brănișteanu, prof. Leon Diculescu, col. Bianu, prof. Negoescu, insp. școlar G. Bucurică, rev. școlar Zainea, R. Cruțu, col. Iliescu, N. I. Popescu, prof. Calmuschi, maior Dinescu, căp. Negreanu, col. Ilie Dumitrescu, col. Popilian, maior Răducănescu, ing. C. Sachelarie, d-na

Alexandrina D. Nicolaescu, d-na Ana Sachelarie, maior Băcanu, jude G. Popescu, Scarlat Florescu, jude Bărboiu, ing. Constantinescu, etc.

În cuvântarea de recepție au adus omagiul P. S. Sale Emilian: P. C. protoieru Al. Popescu-Hăbeni, în numele preoților dâmbovițeni, d. prefect Vintilă Georgescu, în numele județului și d. primar Iancu Anastasescu, în numele cetățenilor târgovișteni, după care corul catedralei a intonat «Pre Stăpânul». În răspunsul dat, P. S. Emilian a spus că se simte mândru de titlul de Târgovișteanul pe care-l poartă și mulțumește pentru căldura primirii, după care dă binecuvântarea Sa arhierescă.

S'a oficiat apoi un parastas pentru pomenirea marelui Rege Carol I întemeietorul Dinastiei și ctitor al Mitropoliei din Târgoviște. Cuvântul de omagiere a memoriei marelui dispărut a fost rostit de către Sf. Sa pr. N. Cazacu, consilier referent.

La ora 1 p. m. s'a servit o masă în sala primăriei. Prea Sf. Sa Emilian a omagiat pe M. S. Regele Carol II, în timp ce asistența a intonat Imnul Regal, iar d. primar a închinat pentru Biserica ortodoxă română, pentru I. P. S. Nicodim, locotenent Patriarhal și pentru P. S. Emilian. Asistența a intonat «Pre Stăpânul».

LA MĂNĂSTIREA DEALU

P. S. Emilian, cu însoțitorii Săi, a vizitat la ora 3 p. m. mănăstirea Dealu, ctitoria lui Radu cel Mare.

Aci a fost întâmpinat la turnul Domnitorului Bibescu, de ofițerii și profesorii liceului «N. Filipescu» în frunte cu d. col. Niculescu. În acordurile imnului «Pre Stăpânul» cântat de corul liceului, P. S. Sa a fost condus la sfântul locaș, plin de mari amintiri, unde i-a eșit în întâmpinare Sf. Sa pr. Ispas Pompiliu cu Crucea și Evanghelia. După un scurt serviciu religios pr. Ispas și pr. dr. C. Nițescu au dat explicațiile ne-

cesare, P. S. Sa rămânând profund impresionat de cele văzute.

În sala de festivități a liceului, pr. dr. C. Nițescu mulțumește P. S. Sale, în numele șoimilor, pentru cinstea ce li s'a făcut și cari vor socoti această zi ca una de mare sărbătoare.

P. S. Emilian mulțumește celor doi preoți pentru explicațiunile date, după care laudă pregătirea temeinică și curat creștină a șoimilor dela Dealu. Dă apoi șoimilor sfaturi utile și binecuvântarea sa arhierescă. S'au vizitat apoi pavilioanele și stadionul liceului.

COMEMORAREA REGELUI CAROL I.

La ora 5 p. m., a avut loc ședința festivă la «Sala de Arme» pentru comemorarea marelui Rege Carol I.

După ce corul condus de d. V. Popescu-Băleni a executat un imn eroic, d. primar Iancu Anastasescu arată că împlinindu-se 100 ani dela nașterea marelui Rege Carol I, căminul cultural «Regele Carol II» comemorează pe cel dintâiu rege al României, căruia îi închină un pios gând de recunoștință.

D. prof. dr. Vasilescu a rostit apoi o conferință documentată asupra vieții și marilor în-

făptuiri ale lui Carol I. Corul a intonat apoi «Imnul Regal».

P. S. Sa a făcut apoi vizite protocolare șefilor de autorități, iar la ora 9 seara a ținut o consfătuire cu preoții din oraș. Luni la ora 10 P. S. Sa a prezidat la «Sala de Arme» o consfătuire cu preoții din județ, după care a vizitat monumentele istorice ale orașului nostru. După ce a luat masa la d. George Corbescu la Doicești, P. S. Sa a plecat în vizită canonică în județ, începând cu mănăstirea Vișorîta, iar seara a plecat cu automobilul la București.

CONTINUAREA VIZITELOR LA BISERICI.

Luni 19 Iunie a. c., de dimineață, P. S. Emilian Târgovișteanul însoțit de părintele Dumitru Cristescu consilier cultural și de părinții protoierei: Alex. Popescu-Hăbeni, H. Oprescu și M. Ionescu, a vizitat următoarele biserici din orașul Târgoviște: 1. Biserica *Lemnul* unde păstorește C. pr. Corvin Parnia; biserica *Sf. Niculae-Simuleasa*, pr. I. St. Popescu-Simuleasa; biserica *Sf. Nifon*, pr. St. Petrescu; bis. *Sf. Albă*, pr. Iordache Dinu; bis. *Stolnicu*, pr. Al. Stănescu; bis. *Stelea*, pr. Gh. Rotaru; bis. *Târgul*, pr. Toma Georgescu; bis. *Sf. Niculae-Andronești*, pr. Al. Popescu, bis. *Sf. Vineri*, pr. Emil Popescu; bis. *Curtea Domnească*, protoiereu Al. Popescu.

Cu acest prilej a fost vizitată și mănăstirea Vișorîta unde soborul de maici în frunte cu părintele Gh. Manolescu și diaconul C. Andreescu, i-au făcut o frumoasă primire duhovnicească. Părintele diacon C. Andreescu a ținut o fru-

moasă cuvântare în care a vorbit despre înaltul rost al vieții de obște care de veacuri se desfășură în plină evlavie la această mănăstire veche de aproape 500 ani.

După masă a vizitat parohia *Doicești*, veche ctitorie a lui Constantin Brâncoveanu, unde păstorește părintele Romeo Penescu; parohia *Bucșani* unde a fost întâmpinat de părintele paroh Virgil Abramescu și de numeroși credincioși; parohia *Bălenii-Români*, unde a fost întâmpinat de părintele paroh Georgescu și de credincioși; biserica *Socetu*, unde părintele paroh Alex. Albu cu credincioșii din acea parohie a întâmpinat pe P. S. arhieru și a rostit următoarele:

Prea Sfințite Stăpâne,

Imi este sufletul plin de bucurie în aceste clipe, când Prea Sfinția Voastră ați venit să vedeți și să încurajați munca noastră — în via Domnului.

Dar nu pot să încep a vă spune din realizările înfăptuite în această parohie fără să aduc aci în fața Prea Sfinției Voastre, prinos de recunoștință și omagiu celui mai reprezentativ din ierarhii pe care i-a avut pământul nostru românesc; celui, care prin puterea de muncă spirituală și culturală s'a ridicat din treapta de jos a poporului la ultima treaptă de conducere, nu numai în Biserică, dar chiar în Stat; celui care prin muncă și perseverență va trece în analele țării românești ca cel mai puternic stâlp de consolidare al României pe veci unită și unificată sufletește, repausatului întru Domnul I. P. S. Sale Miron, cel dintâiu patriarh al țării.

Dureros și plin de lacrimi a fost acest eveniment pentru toată suflarea românească, dar mai plin de durere a fost pentru noi cei ce ne-am înfrățit cu sufletul său prin rugăciunile înălțate către Dumnezeu.

Vă mărturisesc aci, că, cu multă greutate am putut să trecem numele său printre acelea ce odihnesc dincolo, în viața fără de sfârșit.

Dumnezeu să-l odihnească în rândurile drepților.

Am fost numit preot pe seama parohiei «Socet» com. Bilciurești pe data de 1 Noiembrie 1935, și am socotit așa cum Prea Sfinția Voastră spuneți la sfințirea întru arhieru, că preoția nu-i o funcțiune, ci o misiune — și m'am străduit cu vorba și cu fapta să întăresc în credințioșii dați mie, învățătura pravoslavnică.

Astfel am arătat toată râvna față de Casa lui Dumnezeu, păstrându-o în cea mai perfectă curățenie.

Am împrejmuț cu sârmă plasă atât curtea bisericii cât și curtea cimitirului.

Am reparat și împrejmuț casa parohială unde am plantat cu cheltuiala mea 200 de pomi fructiferi din cele mai nobile varietăți, fiind dată ca model de autoritățile noastre administrative nu numai în com. Bilciurești, ci în întreaga regiune a Bilciureștilor.

Am dat sfaturi și am îndemnat în cadrul Căminului Cultural, al cărui membru sunt, să se planteze pomi, și cuvântul mi-a fost ascultat de cei mai mulți.

Marea importanță am dat-o însă operii samaritene. Am împărțit ofrande în natură să-

racilor din această parohie nu numai de sărbătorile Nașterii și Invierii Domnului, dar în tot timpul anului când s'a simțit nevoia și n'am intrat în casa unui sărac bolnav pentruca să-i dau Trupul și Sângele Domnului, fără ca să-i duc o pâine sau un medicament.

Am înființat — în calitate de catehet — cantina școlară, care a hrănit dela 3 Octombrie și până la 15 Iunie fără întrerupere 40 de copii săraci pe fiecare zi, dându-li-se pâine cu lapte, cu ceai, cu marmeladă și cu miere — și am fost secondat în această operă de ajutor pentru copii, de d-l Pretor Constantinescu, învățător I. Gh. Andrei, ceilalți colegi învățători ai școlii și Fam. N. Ghiță.

Am dat sprijin neprecupețit în orice lucrare de asistență socială, cum și filialei Principele Mircea din localitate pentru asistența copiilor sugaci.

Nimic din toate acestea nu mi-au scăpat din vedere oridecâteori a fost nevoie, și m'am făcut tuturor toate, ca pe toți să-i dobândesc, învățând, muștrând, îndemnând...

Am predicat fără întrerupere cuvântul Domnului în fiecare Duminică și sărbătoare, ajungând până la 80 de predici anuale, în care am tratat subiecte de credință și morală, ce se desprind din Sf. Scriptură.

Am ținut în afară de acestea, lecțiuni la școala țărănească de pe lângă Căminul Cultural.

N'am pregetat un moment și vorba am prefăcut-o în faptă, fără multă greutate, știind că cine are credință în Dumnezeu pe toate le învinge.

Am făcut apel credincioșilor mei și am colectat fonduri pentru: 1) Obolul Crucii, 2) Ajutorarea orbilor; și în cele din urmă pentru înzestrarea armatei, sumele trimițându-se și depunându-se locurilor în drept cum se constată din procesele-verbale semnate și de autoritățile din localitate pentru a fi în afară de orice bănuială.

Acestea sunt înfăptuirile pe scurt, în cei trei ani și câteva luni de preoție.

Cer binecuvântarea Prea Sfinției Voastre și ajutorul Lui Dumnezeu ca să duc la bun sfârșit și fără pată harul ce mi-a fost încredințat.

Amin.

URMĂM CREDINȚA MAI MARILOR NOȘTRI

Ne-am bucurat cu bucurie mare foarte, aflând de o înaltă chemare. Suntem cu sufletul și înțelegerea noastră pentru turma drept-credincioasă, alături de P. C. Pr. D. Cristescu îndrumătorul activității noastre. Este o mare cinste pentru noi C. frați, pentru că am văzut în această chemare și îndemn, duhul înțelegerii evanghelice și am simțit în suflet flacăra caldă a revenirii la apostolat. Aci nu este numai un apel de complezență în împlinirea datoriei, ci o înțelegere adâncă a principiilor sănătoase ale Sf. Evanghelii, pe cari să ni le împrapiem cu toții.

Din munca, zelul și lucrul nostru se vor vădi rezultatele pastorației noastre. Este tot ce poate fi mai înălțător și frumos pentru cineva, care mânat de dorul și flacăra credinței, ne amintește de marea noastră chemare. Această sfântă datorie ne obligă la lucruri și la mari jertfe. Povara de multe ori caută să doboare trupul mlădiindu-l ca o trestie bătută de vânt, dar spiritul este cel ce dă viabilitatea, care nu se poticnește și nu moare.

Chemarea noastră este foarte mare, multiplă și variată. In esența ei este realitatea și mulțumirea lucrului împlinit. Cine nu bate nu i se va deschide. Mântuitorul stă la ușă și așteaptă dela noi să îl preamărim în ce avem de înfăptuit. Cine s'a decis să meargă pe drumul spinos și greu al desăvârșirii evanghelice, să-și întărească spiritul prin rugăciune, fiindcă ispitele sunt multe și mari.

Duhul lumii acesteia este într'o continuă meală pentru delăsarea lucrului început. Vestitorul nostru, renăscut și format prin rugăciune pentru misiunea preoțească, ne amintește că

terenul de activitate este acum inaugurat și nu avem decât să ne decidem pentru alegere.

In ceea ce mă privește am mai scris și altă dată aci, ce mă atrage și îndeamnă mai mult este Serviciul Social.

De ce? Voiu expune motivele mele, cari sunt verificate în campaniile de muncă din trecut în cadrul Fundației Culturale Regale «Principele Carol». Pentru glia și sufletul curat creștinesc care o muncește, datoria noastră de făclii spirituale este să plecăm urechea și inima către puritatea și frumusețea ce există în acești fii ai credinței noastre.

Săteanul nostru așa cum vede el pe păstorul său, cum îl respectă și-și face datoria față de Dumnezeu și Biserică, este tot ce poate fi mai înălțător, mai curat și sănătos.

Nu-i deajuns a fi simpli spectatori și a ne face datoria numai așa de formă, ci să mergem până la a-i cunoaște toate nevoile, suferințele și păsurile. Nimic nu-l măgulește, dacă nu ai pus în practică și realizat pasul lui. Când l-ai adus și i-ai vorbit la Căminul Cultural i se umple sufletul de bucurie; dar când ai și pus în practică unele din cele spuse, atunci ești cu adevărat doctorul lui sufletesc.

Avem acum prin obligativitatea Serviciului Social, orizonturi largi. A activa numai într'o singură direcție din cele patru, însă cu râvnă și devotamentul misiunii, este mare lucru. Căminul Cultural este nucleul vieții sociale din sat. Făcând incursiuni sănătoase în starea săteanului nostru, vom găsi atâtea rele și deprinderi, cari prin vorbă blândă și sfaturi duhovnicești se vor remedia. Atunci vom avea mulțumirea sufletească, că am contribuit și noi cu

ceva la ridicarea unei noi Românie, înălțată peste civilizații ca o falnică piramidă. Cred că și de data aceasta nu voi greși, când voi spune că acei indicați pentru conducerea Căminelor Culturale, nu sunt decât preoții și învățătorii.

De armonia și indisolubilitatea raporturilor dintre ei va depinde realizarea operei sociale și apoi încrederea sătenilor în exponenții luminați din sat.

Câtă frumusețe și nevinovăție în sufletul tineretului adult și școlar, cari sglobii și plini de viață vin rânduri, rânduri, ca stejarii plantați pentru fixarea pământului, spre a asculta și contribui prin puterile lor, la o șezătoare sau serbare. Tinerii aceștia vor fi cheia de mâine și chezașia Neamului. Dacă prin străduința și perspicacitatea noastră vom ști să-i formăm, pentru pământul și Biserica noastră creștinească, am câștigat cununa care nu se vestește în veci.

Da, este greu fiindcă ne trebuie perseverență, pentru acest rol de mare răspundere; dar să nu uităm că Mântuitorul ne-a spus: «Acela care va

face și va învăța, mare se va chema întru împărăția Sa».

Prin ce vom fi mari, prin opera realizată în domeniul vieții religioase-sociale și prin puritatea vieții noastre.

Neîncrederea a pus stăpânire din vremea trecutului, dar datoria noastră este să-i aducem la realitate, la viața cea nouă, trasată de Marele nostru Rege.

Cine nu se simte dornic și înviorat de acest îndemn regesc? Cine nu simte în suflet glasul tainic al renașterii spiritului românesc? Vom întâlni pretutindeni o ușurare și zâmbet senin, că povara neagră a trecutului s'a pierdut în neant.

Deaceea în inimile noastre să se sălășluiască dorul și hotărârea de a fi adevărate făclii, cari să lumineze în spațiul cel deschis al nevoilor și cerințelor din patriarhalele noastre sate.

Am auzit și suntem gata pentru realizarea cât mai desăvârșită a marelui chemări, urmând sfatul și credința mai marilor noștri.

Preotul G. GHEORGHE-MIHĂILEȘTI
Gorneni-Vlașca

C R O N I C A I N T E R N Ă

MOMENTE DE SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

I. *Pavilionul Regele Carol I.* Un paraclis unde ingenunche azi cuviincioasă toată suflarea românească, proslăvind cu înfiorată evlavie pe Regele Carol I Ctitorul României moderne și pe Mihail Eminescu, nobilul precursor al unității și renașterii noastre naționale.

Urmărind cu de-amănuntul sfintele relicvii așezate cu pietate pentru reculegerea obștii românești, simți crescându-ți mândria de fiu al acestei națiuni nobile. Contactul spiritual cu mărețiile trecutului străfulgerat de atâtea lumini înalte, este mai mult decât educativ, este vitalizant, tonic, într'adevăr regenerativ.

În fața solemnelor manifestări ale unor vieți de adevărați suverani ai spiritului, toți am încercat senzația unică a sublimului.

Pavilionul Regele Carol I este o înaltă școală de spiritualitate, unde se cade să vie toți României ca să învețe a prețui trecutul, a cinsti prezentul și a înțelege misiunea lor pentru viitor.

Aci este un altar: al providențialelor intuiții istorice, salvatoare, triumfătoare.

Cinste celor ce l-au conceput, l-au realizat și l-au dăruit tuturor, isvor de puteri și înfăptuiri cu rezonanțe epocale.

II. 8 Iunie 1939. Ziua armatelor albe ale Majestății Sale Regelui și ale istoriei de mâine a Neamului, ce se vrea loial, constructiv, glorios. Ziua în care «Regele pogoară între noi», și între cei mai buni dintre noi: între îngerii, străjuitori, prin curăția inimii lor, ai duhului, vădudului și hotarului străbun. Zi radioasă, dar ale cărei radiații porneau din adâncimile unei conștiințe închinată definitiv Neamului și Regelui celui mare, care-i cârmuește cu înțelepciune destinul.

Nesfârșitele cohorte albe ca lumina care binecuvintează lanurile bogate ale Țării, și-au salutat cântând Suveranul. Numai în noaptea Invierii sufletul simte atât de intens minunea izbăvirii și bucuria harului pogorît în lume ca să triumfe asupra neputințelor ei.

Dar momentul culminant, inefabil, a fost când Regele Țării și nobilul său vlăstar, au ingenunchiat smeriți, în rugăciune, alături de zecile de

mii de tineri, făcând să se înfioare pământul Țării de câtă putere spirituală coborâ nevăzută în adâncimile lui. Cine a fost de față la această înfrățire a Monarhului cu Neamul său înaintea lui Dumnezeu, a înțeles că renașterea noastră națională este o realitate și nu numai o vedenie.

Un cuvânt de prețuire se cuvine, pentru marea sa vrednicie și protopsaltului marelui praznic, d-lui Profesor D. Cuclin, care de Dumnezeu și de toată dragostea sa pentru Scumpul nostru Suveran, fiind insuflat, a alcătuit noul Imn regal al tineretului de totdeauna: «Regele coboară printre noi».

III. *In Senatul Țării* au fost aleși: Părintele Profesor Nae Popescu, Subsecretar de Stat al Ministerului de Culte și Părintele Petre Partenie, Președintele Societății generale a Clerului ortodox din România, iar numiți de Majestatea Sa Regele, Părintele Gh. Ciuhandu și D-l Prof. Dr. V. Ispir, tot atâtea figuri reprezentative, care fac cinste Bisericii și neamului.

IV. *Ctitori de biserică.* Pentru darurile cu care au înțeles să ajute, din toată inima, biserica Sf. Elefterie din Capitală, Domnul Armand Călinescu, Președintele Consiliului de Miniștri, Domnul Profesor Gh. Alexianu, Rezident regal și Domnul Profesor C. Stoicescu, Rectorul Universității din București, Consiliul parohial i-a proclamat ctitori ai Bisericii. Sporește Doamne, numărul celor ce iubesc podoaba Casei Tale, după pilda străluciților miluitori ale căror nume le-am pomenit aci!

V. *Preoții comandanți-străjeri*, purtând drapelul Țării, dovedind cât de organică este legătura dintre Biserică și Neam, au contribuit la măreția praznicului de la 8 Iunie, ziua Restaurației. Dorim ca în anul ce vine, numărul lor să fie cât mai impunător.

VI. *Congresul Fundațiilor Regale, Căminelor Culturale și Serviciul Social*, a concentrat în Capitală peste 600 preoți din toată țara, cari activează, cu deosebit prestigiu, în strălucitele ctitorii regale, ce realizează în viața noastră națională principiul evanghelic al demofiliiei, adică al «dragostei și milei de popor».

Indemnăm pe preoți să răspundă cu tot elanul la această salvatoare mobilizare regală. Vor fi pe linia mării lor misiuni. Și Dumnezeu le va binecuvânta râvna cu roade neasemănat de bogate.

VII. *Drumurile de închinare ale Voevodului.* Din munții Maramureșului de unde descăleacă odinioară Voevozii Moldovei, până în ce-

tățile de scaun domnesc Baia și Suceava, dela altarele dela Mircești, Ipotești și Humulești, la mănăstirile evlaviei și culturii noastre naționale Neamțu și Secu și până în piscul Ceahlăului, a mers Voevodul cel tânăr cu râvnă curată de închinător, să primească smerit cuminecătura Duhului și istoriei noastre milenare, pentru ca din sporul lor de lumină să-și împodobească inima și să culegă marile inspirații creatoare pentru alesele sale rosturi de mâine.

Au fost aceste drumuri prielnice pentru gânduri înalte și hotărâri mântuitoare. Noua școală a Voevodului ctitorită cu negrăită înțelepciune de marele pedagog al Neamului, Majestatea Sa Regele, pune început glorios unei spiritualități nouă a Neamului românesc: dela slovă la duh, dela carte la viață, dela trecut prin prezent, la viitor. Atingerea cucernică de tot ceea ce a fost măreț, ziditor și împărătesc în viața Neamului învață mai mult și crește mai din plin vloga minții și a voinții.

Temelia voevodală a școlii dela Ipoteștii lui Eminescu deschide veac nou în cultura națională.

Tineret al Țării, pornește, de sârg, pe drumurile Voevodului. Înalta Sa pildă trebuie să fie urmată întocmai. S'a săvârșit în aceste zile, sub ochii noștri, o mare minune.

VIII. *Muncă și voie bună.* În ciuda răsvrățitorilor și cărtitorilor de meserie care turburau până eri seninătatea vieții muncitorului, o nouă concepție despre muncă și despre drepturile ei la bucuriile legiuite, s'a ivit, din nesfârșita dragoste a marelui nostru Suveran, care ca și Mântuitorul acum 2000 de ani, cheamă obștea celor ce muncesc cu cuvintele: «Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voiu dărui odihna sufletelor voastre».

Și azi munca, oricât de grea, începe cu voie bună, se împlinește de bună voie și se sfârșește cu voie bună pentru toți. Muncă spornică pentru suflet și pentru țară, cinstită și răsplătită cu dragoste, de toată lumea.

S'a dus pe totdeauna vremea când munca era socotită un chin și muncitorul un chinuit și un desmoștenit al vieții.

Infrățită în jurul Tronului și al Patriei, muncitorimea Țării înconjurată de marea iubire a Regelui ei, trăiește o mare revoluție morală: aceea a înnobilării ei.

Ea strigă din toată inima ei curată:

«Voie bună Iți urăm și sănătate!»

«Voie bună ne-ai dăruit, Majestate!»

LUCRAREA MISIONARĂ A SF. ARHIEPISCOPII A BUCUREȘTILOR IN JUDEȚUL PRAHOVA.

Duminică 28 Mai cor. (Pogorîrea Duhului Sfânt), în cadrul și programul de propagandă al secției culturale, echipa misionară, în frunte cu părintele Dumitru Cristescu, referent cultural, s'a desfășurat în com. Stelian Popescu din jud. Prahova un ales program de lucru duhovnicesc.

De dimineață s'a oficiat Sf. Liturghie de un sobor de preoți în frunte cu părintele Dumitru Cristescu. A luat parte un număr mare de credincioși, precum și d. Stelian Popescu, directorul ziarului Universul. A predicat părintele referent care a vorbit despre puterea Sf. Duh și prezența Lui în lume.

După Sf. Liturghie s'a făcut un parastas pentru fostul preot Ioan Niculescu, venerabil apostol timp îndelungat al acestei comuni. D-l Gh. Lungulescu a ținut o entusiastă cuvântare în care a proslăvit memoria marilor ctitori ai acestei comuni și a dat sfaturi pentru buna orânduire și disciplină morală de care au atâta nevoie credincioșii noștri.

Imediat după aceasta s'a vizitat toate așezămintele ctitoricești făcute cu râvnă și cu osteneala d-lui Stelian Popescu. Primăria locală, mare și spațioasă, curată și împodobită; școala primară ridicată după cele mai moderne planuri, cu săli spațioase, mari și încăpătoare, cu locuință modernă pentru directorul școlii, cu bogat material didactic; dispensarul la care s'a reușit să fie în permanență un doctor; căminul cultural cu bibliotecă frumoasă și cu activitate intensă, precum și biserica din localitate care se prezintă ca un giuvaer, toate acestea sunt opera unui suferitor ales, de care ctitorul lor lumi-

nat se interesează de aproape, atât de starea morală și de progresul spiritual al credincioșilor, cât și de starea lor trupească și gospodărească.

A urmat o consfătuire între fruntașii acelei comune: doctor, agronom, preoți, învățători, primar, notar, etc., cărora d. Stelian Popescu le-a dat călduroase îndemnuri de a lucra fără preget, cu toată râvnă, pentru ridicarea integrală a acestui sat, de care d-sa este atât de mult legat sufletește, promițând că va da tot concursul pentru progresul lui continuu.

După masă la orele 3 s'a ținut o însuflețită adunare în sala de serbări a școlii. Cu acest prilej părintele consilier Dumitru Cristescu a vorbit sătenilor despre «Iisus Hristos singurul îndrumător al vieții omenești», dând sfaturi și îndrumări morale din Sf. Evanghelie. D-l Lungulescu, conferențiar al Casei Școalelor, a vorbit cu mult entuziasm depre relele sociale și înlăturarea lor prin puterea și lumina Evangheliei. D-l Dr. Ion Stanciu, medicul circ. și al dispensarului local, a dat îndrumări de îngrijire trupească. D-l Ioan D. Stoain, directorul școlii primare și părintele paroh Ioan Nedelcu și-au exprimat via mulțumire pentru acea manifestare religioasă și pentru lucrarea duhovnicească săvârșită de Sf. Arhiepiscopie prin ostenitorul ei.

Serbarea s'a terminat într'o nedescrisă bucurie și într'o atmosferă de adânci sentimente patriotice. Toată asistența în picioare a intonat Imnul Regal.

S'au împărțit cu acest prilej 600 broșuri din biblioteca «Apostolul», în mod gratuit din partea Sf. Arhiepiscopiei.

IN JUDEȚUL VLAȘCA.

Duminică 4 Iunie a avut loc în parohia Căcaleți jud. Vlaşca redeschiderea bisericii din localitate care a fost complet renovată în interior, cu care prilej s'a desfășurat o impresionantă manifestare religioasă. De dimineață s'a săvârșit Sf. Liturghie de către preoții Dumitru Cristescu, protoiereul Alex. Constantinescu, și un sobor de preoți din împrejurimi. A luat parte un foarte mare număr de credincioși, precum și d. prefect al județului Vlaşca. A predicat părintele protoiereu Alex. Constantinescu, care a vorbit despre rostul și rolul Bisericii în viața sufletească a Neamului nostru. După serviciul divin

s'a desfășurat un program cultural în mijlocul satului, în fața bisericii, și a școlilor din localitate, cu care prilej au vorbit d-nii: I. Răsuceanu, directorul școlii primare din localitate, care a făcut o frumoasă dare de seamă asupra strădaniilor depuse de intelectualii satului și de toți oamenii de bine, arătând în același timp sprijinul bănesc și moral dat de d. prefect al județului; T. Dumitrache și Gh. Nicolaescu, învățători din localitate și conducătorii stolului străjeresc, cari și-au exprimat mulțumirea sufletească, că în comuna lor se fac însemnate progrese duhovnicești și gospodărești; părintele

Dumitru Cristescu parohul local, care printr'o entusiastă cuvântare a omagiat pe d. prefect al județului și a exprimat sentimentele de devotament pentru lucrul de ridicare a acestei comuni, fiind gata la datorie împreună cu toți intelectualii satului; d. Prefect, care a insistat asupra strălucitelor rezultate dovedite de nouile așezări ale renașterii naționale, aducând în acealș timp omagiul de profundă admirăție și devotament pentru Majestatea Sa Regele Carol al II-lea.

S'a desfășurat cu acest prilej un interesant program străjeresc executat cu succes de către stolul străjeresc al școlilor din localitate. La sfârșit, întreaga asistență a intonat Imnul Regal. A fost un unic prilej de înălțare sufletească și de vibrare patriotică. S'a constatat cu acest prilej râvna și strădania neprecupețită a părintelui paroh local care s'a dovedit un preot entusiast pentru lucrul duhovnicesc.

După masă s'a organizat în parohia Putineiu o serbare străjerească la care au luat parte d. comandant al Străjii Țării din Vlașca, Savin Popescu, directorul liceului din Giurgiu, precum și un mare număr de învățători și preoți din împrejurimi. Serbarea a început la ora 4 p. m., în aer liber, în curtea școlii, unde a avut loc ridicarea pavilionului din acea comună. După serviciul divin părintele paroh Alexandru Delcea a explicat textul biblic, vorbind și despre importanța steagului românesc. S'a executat între timp un frumos program străjeresc. S'au ținut cuvântări de către: d. avocat Verziu din Giurgiu, un entusiast misionar din lumea mirenească, care iubește mult Biserica strămoșească, — dând sfaturi pentru unirea sufletească ce trebuie să existe între credincioșii noștri; părintele referent Dumitru Cristescu, care a vorbit despre condițiile ce se cer pentru învierea conștiinței ortodoxe; d. comandant Savin Popescu, care a vorbit despre importanța Străjii Țării.

Cu acest prilej s'au împărțit gratuit din partea Sf. Arhiepiscopii un număr de 700 (șpate sute) broșuri din biblioteca «Apostolul» în mod gratuit. Programul a fost întregit cu imnuri patriotice, iar la sfârșit a urmat defilarea străjerilor și premilitarilor. La această serbare a luat parte foarte multă lume și totul s'a petrecut într'o atmosferă de înaltă înțelegere și pietate. Părintele paroh Alex. Delcea se străduiește să lucreze intens și să strângă fondurile de zidirea unei biserici noi căreia i s'a pus temelie.

* * *

Duminică 11 Iunie cor., în cadrul noului plan

de lucru cultural-misionar, al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, s'a desfășurat în comuna Branîștea, jud. Vlașca, o mare și impresionantă sărbătoare religioasă. După săvârșirea Sf. Liturghii s'a făcut cu o deosebită solemnitate, reprimirea în sânul Bisericii ortodoxe a următorilor foști adventiști: Gheorghe Ban, Maria Gh. Ban, Floarea Țârcă, și Petre Dedeu, convertiți prin străduința și râvna părintelui N. Marin, din acea parohie. A ținut cu acest prilej o cuvântare părintele Dumitru Cristescu consilier cultural, care a scos în lumină isvoarele dătătoare de viață vie ale credinței ortodoxe și comorile ei nepieritoare.

S'a organizat apoi o frumoasă procesiune religioasă în care tot soborul de preoți în odăjdii, cu prapuri, cruci, icoane și Sf. Evanghelie, a străbătut urmat de o mulțime de credincioși în cântări și în psalmi, ulițele satului Branîștea. Corul catedralei din Giurgiu sub conducerea maestrului Bărbulescu a executat coruri religioase și a făcut să vibreze inimile tuturor credincioșilor.

După masă a avut loc în curtea școlii, o mare ședință publică la care a luat parte tot satul, precum și un număr mare de distinși credincioși din Giurgiu care au venit cu autobuzele din inițiativa vrednicului protoiereu Alex. Constantinescu. Cu acest prilej au ținut cuvântări: preotul Dumitru Cristescu care a vorbit despre credința strămoșească și luminile ei în viața Neamului nostru românesc; protoiereul Alexandru Constantinescu, care a vorbit despre importanța reconversiei celor 4 credincioși; d. avocat Verziu din Giurgiu care a combătut sectele și a dat sfaturi pentru întărirea credinței precum și părintele paroh N. Marin, care impresionat până la lacrimi și-a exprimat via mulțumire către Sf. Arhiepiscopie pentru sprijinul și încurajarea ce face prin această chemare la o nouă viață duhovnicească.

S'au împărțit credincioșilor gratuit din partea Sf. Arhiepiscopii, 700 broșuri cu conținut religios, iar celor 4 reconverșiți la credința ortodoxă li s'au dăruit cărți și câte o frumoasă icoană.

Intre cuvântări corul bisericii catedrale a executat imnuri religioase de toată frumusețea, dovedindu-se cu adevărat un factor de cucerire a inimilor. Se cuvine toată lauda d-lui Bărbulescu, dirijorul corului bisericii catedrale și a «Cântării Dunării» care a făcut să vibreze și să se înalțe către alte lumi mai bune și mai senine, sufletele celor de față.

La sfârșit părintele Dumitru Cristescu a omagiat strălucita personalitate a Prea Lumi-

natului nostru Rege Carol al II-lea, iar corul și întreaga asistență a cântat Trăiască Regele.

Această sărbătoare religioasă a fost unul din

cele mai alese prilejuri de a turna în sufletul tuturor din mireasma învățăturilor nepieritoare ale Dumnezeirii.

IN JUD. PRAHOVA.

În continuarea desfășurării planului de lucru cultural și misionar al Sf. Arhiepiscopii, părintele Dumitru Cristescu, consilier referent cultural, împreună cu părintele Ioan Gafton, parohul bisericii Sf. Ecaterina din Capitală și misionar al Sfintei Arhiepiscopii, cu D. I. Gr. Oprișan, director în Ministerul Economiei naționale, creștin cu multă râvnă duhovnicească, precum și cu părintele Aurel Popescu, protoiereul județului Prahova, au dezvoltat în ziua de 24 Iunie (Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul), un rodnic și frumos program de lucru duhovnicesc în comuna Pucheni-Moșneni, județul Prahova.

De dimineață s'a săvârșit Sfânta Liturghie de către un sobor de preoți în frunte cu preoții Dumitru Cristescu și Ioan Gafton. Răspunsurile Sf. Liturghii au fost date de corul parohiei locale, condus de tânărul teolog Moisescu,

A predicat cu mult entuziasm părintele Ioan Gafton, despre «Sfințenia vieții Sfântului Ioan Botezătorul», tâlcuind și dând sfaturi pe înțelesul tuturor asupra înviorării sentimentului religios. Menționăm că predica P. C. Sale a fost în mod excepțional ascultată de credincioși și a stârnit lacrimi de căință pentru elanul cu care a fost expusă și rostită.

După masă într'o atmosferă de înaltă pietate s'a continuat lucrarea misionară astfel: ședința publică care a avut loc în biserica satului a fost deschisă prin imnul ortodox: «Bine ești cuvântat Hristoase...» cântat de membrii asociației religioase «Oastea Domnului», care a luat parte în număr foarte mare.

Au ținut cuvântări religioase, pline de însuflețire, următorii: Părintele Aurel Popescu, protoiereul județului Prahova, care a dat frumoase sfaturi de viațuire în duhul evanghelic; preotul Vasile Nicolaescu-Românești, care a tâlmăcit texte din Sf. Scriptură; preot N. Martinescu-Vadu-Săpat, care a insistat asupra înțelegerii pe care trebuie s'o aibe ostașul Domnului în idealurile viețuirii creștine în sânul Bisericii noastre ortodoxe; d. I. Gr. Oprișan, care a vorbit despre pocăința propovăduită de Sf. Ioan Botezătorul, și înțelesul ei adevărat; pr. I. Gafton, care a insistat asupra eforturilor pe care trebuie să le facă un bun creștin pentru progresul lui sufletesc și preotul Dumitru Cristescu, care a vorbit despre luminile adevărilor evan-

ghelice în lume.

La sfârșit părintele Gr. Popescu, parohul local, și-a exprimat în numele său și al enoriașilor, marea bucurie sufletească ce s'a revărsat în sufletele tuturor care au luat parte la această sărbătoare, plină de har și de lumină cerească. Între cuvântări, «Ostașii Domnului» au cântat mai multe imne religioase, cu care prilej s'a constatat pietatea și dorința de a se ruga la sfântul altar. S'au împărțit apoi în mod gratuit, din partea Sf. Arhiepiscopii, 300 broșuri cu conținut religios.

* * *

Duminică 25 Iunie cor., s'a continuat lucrarea duhovnicească în parohia Gorgota-Prahova, unde cercul cultural și-a ținut ședința sa. Aci, după masă, a avut loc o frumoasă manifestare creștinească. După săvârșirea paraclisului s'au ținut cuvântări de către: Pr. Cristea Jingoiu, care a dezvoltat subiectul «Suferința după Sf. Evanghelie»; pr. V. Nicolaescu—proistosul cercului local, care a vorbit despre articolul VIII din Simbolul credinței; părintele Dumitru Cristescu, consilier referent, care a vorbit despre împărăția lui Dumnezeu pe pământ și părintele protoiereu Alexandru Popescu, care a dat îndemnuri și povețe, pentru întărirea credinței ortodoxe.

S'au executat imne religioase și s'au împărțit gratuit din partea Sf. Arhiepiscopii 300 broșuri cu conținut religios.

La sfârșit, într'o atmosferă de adâncă pietate, a vorbit d. director al școlii primare din localitate, St. Luntraru, care și-a arătat deosebita mulțumire pentru grija și sfaturile ce s'au dat credincioșilor din partea vorbitorilor; deasemenea a mai luat cuvântul părintele Alex. Banu, parohul local, care și-a exprimat admirația și respectul pentru cei ce se ostenesc în propovăduirea adevărilor evanghelice și pentru îndrumarea apostolică a fraților preoți.

Cu toată căldura coplesitoare pe care a încercat-o poporul, care a asistat la această sărbătoare religioasă, cât și vorbitorii ostenitori, au fost plini de însuflețire și de mulțumire duhovnicească, că Dumnezeu le-a ajutat tuturor să înalte rugăciuni de proslăvire lui Dumnezeu și au fost învredniciți de Cer ca inimile lor să fie picurate cu roua și miresmele Duhului.

INSEMNĂRI DESPRE CĂRȚI**SIR JOHN LÜBBOCK: „FERICIREA DE A TRĂI“**

ÎN ROMÂNEȘTE DE AL. LASCAROV-MOLDOVANU

În editura „Cugetarea“ a apărut nu de multă vreme „Fericirea de a trăi“ de Sir John Lubbock în traducere românească de dl. Al. Lascarov-Moldovanu.

Autor al atâtor opere de înaltă valoare artistică, promotor al principiilor creștine, preocupat continuu de problemele unei educații sănătoase bazată pe morala evanghelică, de Al. Lascarov-Moldovanu, prin „Fericirea de a trăi“ a prezentat publicului românesc o nouă comoară de gândire a cărei valoare a fost recunoscută cu decenii în urmă de lumea din Apus. Apariția unei noi lucrări a domnului Al. Lascarov-Moldovanu, este pentru o bună parte din publicul cetitor românesc un fericit prilej de a-și miresmii sufletul din balsamul de gândire și simțire cu care ne-a obișnuit d-sa. Singularizat aproape, de pleiada scriitorilor contemporani, prin opera d-sale a creiat făgaș adânc în literatura românească și s'a impus masei cetitorilor prin problemele pe care le urmărește, prin ideile înalte pe care le desvoltă, prin seriozitate și moralitate, prin graiul dulce strămoșesc și stilul său clar, — într'un cuvânt prin felul cum a înțeles să facă operă de artă.

Preocupat adânc de purificarea, înobilarea și salvarea vieții spirituale a neamului său și de creerea unui curent literar sănătos, educativ-moral și profund creștin, inspectorul general dela Serviciul social, pe lângă scrierile proprii țâșnite din specific gând românesc și creștinesc, și adânc înfipte în gila strămoșească, încă cu ani în urmă și-a propus ca să tălmăcească în slovă românească o serie de opere a căror valoare educativă este universală.

Mai anii trecuți, „Ajută-te singur“, „Self-Help“, sau caracter, purtare și stăruință, ilustrate cu ajutorul biografilor, primită cu mult entuziasm mai ales de tineret; iar acum „Fericirea de a trăi“, pentru a nu vorbi decât de traducerile de acest gen, umplu un gol adânc simțit în literatura românească.

Opera care ne prilejuește aceste rânduri este un studiu aprofundat asupra vieții omenești în diversa ei manifestare.

Sir John Lubbock își desfășoară activitatea sa scriitoricească în a doua jumătate a secolului trecut. El este o puternică personalitate care își împarte munca în multiplele funcțiuni pe cari le ocupă în viața publică a Angliei. Bancher — la 1856 ia direcția băncii tatălui său —, om de știință, parlamentar, vice-cancelar al Universității din Londra, conservator la British Museum, membru și apoi president al multor societăți de înaltă cultură, Lubbock este atras în deosebi de doctrina naturalistă a lui Darwin. Face studii aprofundate asupra insectelor, asupra plantelor, observă și descrie obiceiurile furnicilor, albinelor, etc.

Pe lângă acestea îl preocupă însă, cu aceeași intensitate, și problemele vieții omenești. Cercetări asupra civilizației primare, asupra problemelor politice, asupra problemelor de educație sunt date publicității alături de operele sale de istorie naturală. Dar rezultatul final al străduințelor și cercetărilor, cel mai ales rod al vieții sale, opera care-i încununează munca, este ultima lucrare apărută la 1887: „Fericirea de a trăi“, tradusă în românește prin osârdia d-lui Al. Lascarov-Moldovanu.

Este o carte la care a muncit mult, plină de alese învățături. Este o pânză urzită din cele mai alese fire ale gândirii universale, în care problemele cele mai variate ale vieții sunt analizate, sunt privite prin prisma de vedere a marilor gânditori din cele mai variate timpuri și locuri.

Fiecare din cele 22 de capitole este un tezaur de mult preț, un izvor limpede răcoritor de suflet, adânc săpat în stânca gândirii omenești din care se poate împărtași oricine cu aceeași folosință. „Fericirea“. „Prietenia“, „Căminul“, „Știința“, „Educația“, „Bogăția“, „Sănătatea“, „Dragostea“, „Arta“, „Munca“, „Religia“, „Progresul“ sunt numai o parte din capitolele tratate în lucrarea despre care e vorba.

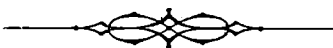
Din toate reese că viața este cel mai ales bun pe care-l are omul. Ea ne apare ca o datorie, iar datoria ca o fericire. Oricine poate deveni mai bun, mai încrezător în sine, mai dornic de o trăire superioară. Posibilitățile de realizare ale omului sunt imense, numai să vrea, să tindă, să năzuiască spre înfăptuire. Pentru aceasta este nevoie ca acțiunile sale să fie pozitive, constructive, morale, să fie pătrunse de spiritualitate. Spiritualitate, moralitate, e-mană din fiecare pagină a acestei cărți.

Este o carte de precepte, de cugetări, un cod de maxime care se cetește cu multă plăcere. Interesul pe care ți-l desvoltă orice pagină, te captivează și te ține încordat. Impresia pe care o ai după ce ai terminat lectura este covârșitoare. Privești viața printr'o prismă cu totul nouă și descoperi aspecte pe care mulți nu le bănuiesc. Observi că omul poate să-și formeze deprinderi mai sănătoase și mai utile, poate să-și supravegheze gândurile și acțiunile, poate să descopere în cel mai neînsemnat colț și în cea mai infimă faptură a Creatorului ceva care să-i încante ochiul, mintea sau simțirea.

Adresată în deosebi tineretului, se poate citi cu acelaș real folos de oricine fără deosebire de vârstă, sex, ocupație sau rang social.

Trebue să fim recunoscători traducătorului că a avut fericita inspirație ca să pună la îndemâna publicului românesc o asemenea comoară.

IOAN M. STOIAN

JOSEPH BONSRVEU S. J.: „LES JUIFS ET JESUS“

— ATTITUDES NOUVELLES — ED. BEAUCHESNE 1937, 252 pagini.

Raportul între iudaism și creștinism este cunoscut, din latura celui dintâiu, prin o totală îndepărtare și excludere chiar a creștinismului, atât ca atitudine doctrinară cât și exteriorizare a acesteia în viața socială. Această îndepărtare și excludere chiar din domeniul gândirii iudaice a învățăturii creștine, își are începutul în timp, atunci când creștinismul apare ca o „învățătură nouă“ și se accentuează mai mult sau mai puțin după epoci și influențe diferite. Din partea sa creștinismul a văzut în învățătura veche „un pedagog către Hristos“, iar iudaismul, denaturat prin școlile talmudice și rabinat, a socotit creștinismul ca o continuare a superstițiilor păgâne și idolatrie. Sunt prea cunoscute, disputele iudeo-creștine în istoria celor două religii. Fiecare însă și-a avut o mentalitate iudaică specifică față de creștinism.

Autorul cărții de față, caută să desprindă din studii istorico-juridice, din anchetele făcute în școlile rabinice cu privire la părerea actuală iudaică „despre Hristos Iisus, din raporturile din ce în ce mai strânse dintre sinagogă și cercurile prea liberale protestante, în America, Franța și Anglia, atitudinea — neoficială, căci în iudaismul actual lipsește o autoritate centrală, și o unitate dogmatică —, din ce în ce mai plină de interes și respect față de creștinism, sau mai degrabă față de Iisus.

Această mișcare de apropiere către Iisus, începe acum trei secole cu Maimonide și este favorizată în cea mai mare măsură de libertățile civile din secolul al XIX-lea, când Iudeii, ieșind din getto, trebuiau să-și împroprieze cultura și civilizația, cari erau creștine. Ca urmare a acestei nevoi spirituale și sociale, apare în serviciile istorice iudaice ale unor Jost, Graetz, Salvator, etc, precum și juridice mai ales, figura Mântuitorului Hristos, iar în sinagogile liberale se tratează teme despre Iisus Hristos, în unele cu regularitate de Paște și Crăciun. Se înființează de asemenea catedre de Noul Testament, (Londra) la școlile înalte iudaice, și societăți iudeo-creștine cu scop de reciprocă cunoaștere și idealizare comună.

În preocupările intelectuale deci, în sinagogile liberale și din anchetele întreprinse între rabini, se observă simpatie, interes și chiar respect pentru Iisus. Cari sunt factorii ce au determinat această mișcare? Trei sunt: I. Dispariția vexațiunilor față de Ebrei, a cauzat dispariția aversiunii acestora față de Hristos. II. Nevoia de a însuși civilizația și cultura cu fond creștin și III. Antisemitismul.

Autorul expune părerea actuală despre Iisus Hristos a Iudeilor după: Emil Ludwig, Klausner, Graetz, Trättnér, Montefiore, Donver, Max Radin și alții, în genere după istorici, juriști și rabini. Toată lucrarea care conține 5 capitole și două complectări se străduie să reliefeze, după concepția actuală iudaică, personalitatea lui Iisus. Ideile sunt întemeiate pe critica raționalistă a Evangheliei, care se știe că a făcut din Hristos, un mit sau cel mult un om. Să

rezumăm sub formă sistematică nouile atitudini iudaice față de Iisus.

Hristos s'a născut în vremea unei crize sociale și spirituale, din pătura umilă a poporului iudeu, care își găsea mângâierea în eshatologia Vechiului Testament.

El a studiat de mic legea și poate a frecventat școala „beit-midrach“. Fiindcă Ioan Botezătorul se credea a fi Ilie, ușor s'a putut socoti și Iisus că este Mesia, mai ales că nu era primul caz. Se stabilește la Capernaum ca rabin, și se intitulează „Fiul omului“ la început după înțelesul acestei noțiuni din profetul Ezechiel, iar apoi după cel din profetul Daniil. Mai toate minunile sunt pure invenții, din nevoia de a arăta că Hristos a plinit Scriptura, sau sunt figuri poetice și viziuni imaginare. A vindecat în realitate numai nevropați, cari erau produsul unei crize sociale și spirituale. Socotit la început ca un fariseu se desparte de aceștia, prin sentința rostită în casa lui Levi (Mateiu), iar dela vindecarea slăbănogului de 38 ani este oficial un călcător de lege, cu privire la: post, iertarea păcatelor, sabbat. Locuiește de trică în pustie, iar la venirea în Ierusalim, dându-se drept Mesia, pe față este în opoziție cu Irodianii.

A fost un rabin de specie comună, căci altfel nu-l alegea pe Iuda Iscarioteanul care l-a și trădat din convingerea că este un Mesia fals.

Poporul iudeu nu e responsabil de judecată și moartea lui Iisus. Judecata sinedriului este numai o anchetă informativă. Singurul vinovat este Pilat, iar procesul așa precum este relatat în Evanghelii este o interpelare mai târzie, din motive de polemică. Procesul lui Iisus pare a fi un proces, „à la Dreyfus“ și trebuie revizuit spre a se ridica responsabilitatea morții sale ce apasă de veacuri, cu toate împilările, asupra poporului iudeu. Despre înviere nici vorbă nu poate fi căci ea este produsul viziunii unor apostoli.

Creștinismul este opera sf. Apostol Pavel care, cu elemente anti-iudaice și inconștiente din Evanghelie a creat pe „Fiul lui Dumnezeu“. În ultima analiză Hristos nu poate fi decât un rabin, un profet chiar, fiul omului în înțelesul din Ezechiel de „om slab“, nici decum însă Mesia, fiindcă ideile pe care spiritul iudaic le asociază cu ideia de Mesia n'au fost realizate în Hristos. Suntem, nu într'o nouă concepție iudaică, ci în plin curent critic raționalist, pe care l-au împrumutat Iudeii de astăzi cu privire la Hristos.

Ceeace este nou în această mișcare a unor Iudei de a studia creștinismul este „contrafacerea lui Hristos din „Fiul lui Dumnezeu“ într'un rabin comun, degajat de dogme și mituri și de aureola divinității. În loc de a veni la Hristos, îl răpesc creștinătății, spre a-l denatura cu scopul unui liberalism excesiv social politic. Creștinismul fără Hristos, Fiul lui Dumnezeu, ar primi cea mai grea și vitală lovitură. Să nu ne înșelăm cu această formă de iubire a lui Hristos de către Iudeii actuali.

Preot ALEXANDRU C. PETCU